

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS

Prenumerata:

Amerikoje ir užsieniuose
metams \$5.00
pusei met 2.50

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127

KELEIVIS

Lithuanian Weekly

Published in So. Boston, Mass.

Since February 9, 1905

Address:

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127

NR. 38

SOUTH BOSTON, MASS., 1966 RUGSĖJO - SEPTEM BER 21

62 - RIEJI METAI

"Keleivis" Telefonas AN 8-3071

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiuro Numerio Kaina 12 Centų

Didelis JAV laimėjimas erdvėje

Laimingai pakilo ir nusileido Gemini II ir pasiekė net kelis rekordus.

Prėitą savaitę JAV vėl turėjo didelių laimėjimų erdvėje, kurie toli pralenkia sovietų pasiekimus toje srityje. Ketvirtadienį po 71 valandos kelionės erdvėje Gemini II astronautai Gordonas ir Conradas nusileido į Atlanto vandenyną. Nusileidimas buvo toks tikslus, kad ant jų laukusio Guam laivo buvusios televizijos kameros galėjo nusileidimą filmuoti. Taip tiksliai numatytoje vietoje dar niekas iki tol nebuvo nusileidęs.

Buvo pasiekta ir daugiau rekordų. Astronautai buvo aukščiausiai pakilę — net 850 mylių (sovietai iki šiol tėra pakilę 307 mylias), greičiausiai skrido — net 18,129 mylias per valandą. Be to, jie pirmą kartą nusileido tik vienų įvairiausių instrumentų pagalba — automatiniai valdomi.

Labai svarbus dalykas — su ankščiausiai paleista Agena kapsule Gemini II susijungė jau pirmą kartą skrendant aplink žemę. Ankščiausiai to pasiekdavo tik 3 ar keturis kartus apskridus žemę.

Ši kartą astronautas ilgiausiai išbuvo išilindę iš erdvėlaivio. Teisybė, Gordonas tik 44 minutes pajėgė "vaikščioti" erdvėje, nes jis labai prastai ir akinių stiklai taip aprasoję, kad negalėjo matyti, todėl turėjo grįžti į erdvėlaivį, bet jis išbuvo net 2 val. 52 min. iškišęs iš laivo bent dalį savo kūno.

Pirmą kartą du erdvėlaiviai prisirišę 100 pėdų ilgio virve plaukė erdvėje apie 3 valandas. Gordonas buvo ketvirtas amerikietis "vaikščiojęs" erdvėje, o sovietų — tik vienas.

Astronautai pirmą kartą taip lengvai manevravo erdvėje, skrisdami orbitoje 850 mylių aukštyje, ir ją apleidę grįžo į pirmąją orbitą 180-190 mylių aukštyje.

Iki tol niekas dar nebuvo daręs spalvinių nuotraukų.

Zodžiu, Gemini 11 skridimas daug ką išaiškino, kas reikalinga žinoti prieš žmonėms skrendant į mėnulį.

Spalio 31 d. bus paleistas Gemini 12, kuris erdvėje išbus 4 paras, kad astronautai galėtų dar daugiau reikalingų duomenų surinkti.

Vokietijoje už kalinių žudymą Auschwitzo kacetę vienas nubaustas amžiu, iki du 3-8 metus kalėti.

Liet. Bendruomenių posėdis Clevelande

Rugsėjo 24-25 d. Clevelande renkasi JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenių valdybos, o taip pat PLB Kultūros Tarybos ir Švietimo Skyriaus, JAV LB Tarybos, Kultūros Fondo ir Švietimo Tarybos, Kanados LB Švietimo Komisijos atstovai ir kt.

Darbotvarkėje liuanistinis švietimas, Trečiasis PLB seimas, PLJ Kongresas ir kiti reikalai.

Santa Monicoj mirė inž. B. Budginas

Inž. Bronius Budginas, Santa Monicoj, Cal, rugsėjo 12 d. besidaruodamas savo namuose, palietė "gyvą" elektros vielą ir buvo taip sunkiai sužeistas, kad nuvežtas į ligoninę mirė.

Velionis tebuvo 48 m. amžiaus, okupacijų metu. Jau būdamas studentas, buvo įsitraukęs į pogrindžio veiklą, nacių suimtas ir kelis mėnesius kalintas koncentracijos stovykloje.

Po karo atvykęs į Ameriką, apsigyveno Chicagoje ir tuoj įsijungė į lietuvių veiklą. Po kurio laiko įstojo į kariuomenę, iš jos išėjęs, baigė inžinerijos mokslus, padirbėjęs Chicagoje išsikėlė į Kaliforniją. Paskutiniuoju metu gyveno Santa Monicoj, kur jį ir mirtina nelaimė ištiko. Paliko liudinčią žmoną.

Vėl per klaidą savus užmušė

Visur gali būti klaidų, bet kai jų yra per daug, jau tikrai nebegeirai. Perdažnai tų klaidų, atrodo, įvyksta ir Vietnamo kare. Štai vėl pranešama, kad per klaidą savųjų lėktuvai apšaudė savus amerikiečius karius. To pa-sekoje 6 Amerikos kariai užmušti ir 23 sužeisti.

Susirinko plieno unijos atstovai

Pirmadienį Atlantic City, N.J., susirinko plieno pramonės unijos apie 3,500 atstovų 13-sios konvencijos. Tai pirmoji konvencija, kai unijos priešakyje vietoje ilgamečio pirmininko MacDonaldo stovi Abel.

JAV senatas ir Pabaltijo laisvė

Senato užsienio reikalų komitetas priėmė rezoliuciją Pabaltijo okupacijos reikalui. Jai pritaręs ir valstybės departamentas. Manoma, kad ir senato posėdyje įsūtiks kiliūti.

Rezoliucijoje JAV prezidentas prašomas stengtis jo tinkamais laikomais būdais atkreipti Jungtinių Tautų ir kitų panašių tarptautinių įstaigų dėmesį į Pabaltijo tautų apsisprendimo teisės paneigimą ir paskatinti tarptautinę nuomonę tą teisę atstatyti.

Tuo reikalu Washingtone šiomis dienomis lankėsi ALto skyriaus delegacija.

Susirinko pavergtų atstovai

Antradienį Jungtinės Tautos susirinko 23-sios sesijos. Tą dieną savo 13-sios sesijos netoli Jungtinių Tautų rūmų susirinko ir Pavergtųjų Tautų Seimas.

Jo pirmininkas renkamas kasmet. Iki šiol juo buvo Vaeolvas Sidzikauskas, Lietuvos delegacijos ir Vliko pirmininkas.

Seimui priklausio Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Estijos, Latvijos, Lietuvos, Lenkijos, Rumunijos ir Vengrijos atstovai, kiekvienos valstybės po 16.

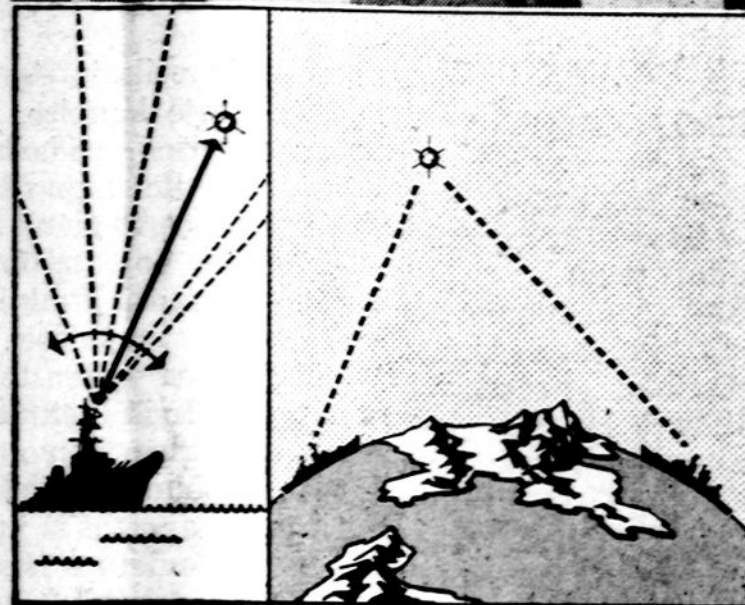
Maldomis tikisi baigti karą

Popiežius Paulius VI pasiskelbė spalio mėnesį maldos mėnesiu Vietnamo karui baigti, o spalio 4 d. ypatinga maldos diena katalikams. Jis ragina kariaujančius susirinkti ir paruošti taikos planą, bet tokios taikos, kuri remtųsi teisingumu ir laisve, atsižvelgtų į atskirų asmenų ir tautų teises, nes be to ji būtų nepastovi.

Norai geri, bet komunistai nei Vietname, nei Lietuvoje maldų neklauso ir jų nebejo, o kitiems meldžiantis, tik dar intensyviau dirba savo žudomąjį darbą. Nėra žinoma atvejo, kad karas būtų baigtas maldomis, bet žinoma, kad kare nugalima tik medžiaginiu ginklu, pasiryžimu ir ištverme iki galo. To reikia ir šitame Vietnamo kare demokratijai frontui.

Ukrainietis kovos su chuliganais

Sovietų Sąjungoje girtuokliavimas, chuliganizmas taip išsiplėtė, kad kovai su chuliganais, vandalais ir panašiais elementais įsteigta atskira ministerija, kuriai vadovaus ukrainietis Nikolajus Šelochovas.

Viršui lengvai kilnojama radaro stotelė, kurių pagalba naudojantis ir erdvėje paleistais specialiais susisiekimo satelitais bus galima susizinti karo laivams ir kitoms judantioms priemonėms. Tam reikalui ir erdvėje iškelta 15 specialių satelitų. Apačioje nubraižyta, kaip tas susisiekimas vyksta.

Prancūzai dar didina Ultimatumus baltai plyši

Prancūzija nutarė nuo spalio 1 d. pasitraukti iš karinio komiteto, kurį sudaro visų Atlanto paktą valstybių kariuomenės štabų viršininkai. Komitetas paprastai posėdžiaudavo Washingtone.

Filipinų prezidentas lankėsi JAV

Filipinų respublika yra viena iš draugingiausių JAV valstybių. Ji remia ir JAV politiką Vietname. Jos prezidentas Ferdinand Marcos lankosi JAV.

Ta proga pasirašyta sutartis, kuri sutrumpina baltųjų Filipinuose išnuomavimo laiką. Pagal senąją sutartį tas laikas buvo 99 metai, o dabar tik 25 metai.

JAV sutiko padidinti ekonominę paramą nuo 24 mil. iki 45 mil. dol. per metus.

Negrų vaikus mušė lazdomis

Grenadoj, Miss., naujai integruotos mokyklos negrų vaikams išėjus po pamokų, chuliganai rasistai mušė lazdomis, gąsdino, kad jie neitų į mokyklą. Kadangi ir policija į tai nekreipia dėmesio, tai dabar vaikus saugoja kariai.

Rodezijos valdžiai

Kaip žinoma, Rodezijoje, kaip ir Pietų Afrikos Respublikoj, baltųjų nežymi mažuma visą valdžią turi savo rankose ir pasiskelbė nepriklausoma valstybe be susitarimo su Anglija.

Britanijos Bendruomenės konferencijai pasibaigus, premjeras Wilsonas pasiuntė Rodezijos vyriausybei ultimatumą baigti pasipriešinimui iki šių metų galo, arba jai bus taikomos kitos prievartos priemonės.

Wilsonas atmetė Afrikos tautų atstovų reikalavimą jėga pašalinti Rodezijos ministrų pirmininką Smithą, o taip pat reikalavimą kreiptis į Jungtines Tautas, kad jos pritaikytų pasaulinio masto prievartos priemones. Todėl Zambijos atstovas atleido konferenciją ir pavadino Wilsoną rasistu.

Pabėgo aktorius, vaidinęs Leniną

Į Angliją pabėgo aktorius Ritkovas, kuris scenoje vaidino Leniną. Jis 18 metų sėdėjo koncentracijos stovykloje, bet 1955 m. buvo išteisintas ir jam leista toliau vaidinti, bet pasiūlė ir šnipinėti. Jis atsisakė, todėl vėl buvo sekamas Nežinodamas, kas jo laukia, Ritkovas pabėgo į Angliją.

Chicagoj nužudė milionieriaus, kandidato į senatą dukterį

Sekmadienį nužudyta respublikonų kandidato į senatą Percy 21 metų duktė, miegant tėvų namuose.

Milionierius Charles Percy gyvena Chicago priemiesty Kenilwoorth istaigingame 17 kambarių name. Jo šeima nemaža, bet du Percy sūnūs nebuvo namie. Namie buvo ir miegojo tėvai ir trys dukterys, jų skaiciuje ir vyriausioji Valerija, 21 m. amžiaus, ką tik baigusi Cornello universitete prancūzų literatūros studijas ir besirenganti Hopkinso universitete studijuoti politikos mokslus.

Šeštą valandą ryto Percy žmona (ji yra Valerijos pamotė) įėjo į Valerijos kambarį, išgirdusi jame dejavimą, ir rado ant Valerijos stovintį svetimą vyrą, kuris tuoj elektros lempute pašvietė jai į akis. Percienė tuoj šaukdama išbėgo iš kambario, paspaudė pavojaus aparatą, kuris prikėlė vyrą ir kitus. Kai tėvai įbėgo į kambarį, svetimo vyro nebebuvo, o Valerija gulėjo subadyta, sumušta, jos pulsas dar plakė, bet, kai po kelių minučių atėjo netoli gyvenęs daktaras, ji jau nebeteurėjo gyvybės ženklų. Pastebėtina, kad Valerija nebuvo išprievartauta.

Zmogžudys paliko rankų nuospaudas. Jis stropiai ieškomas. Jei pavyks jį sugauti, gal paaiškės ir nužudymo priežastys.

Kandidatas į senatą Charles Percy buvo Lietuvių Jaunimo Kongreso svečias ir kalbėjo kongreso bankete.

Paskutinėmis žiniomis, senatorius Douglas, sužinojęs apie savo politinio varžovo šeimos nelaimę, atšaukė savo rinkiminę kampaniją ir numatytas kalbas, tuo parodydamas savo konkurentui didelę užuojautą.

Vietname jau yra milijonas karių

Rugsėjo 15 d. Vietname jau buvo 1 mil. 32 tūkstančiai karių, tame skaiciuje JAV 308,000, P. Korėjos, N. Zelandijos, Australijos — 39,000, Filipinų — 2,000.

Zinevai sako, kad į Pietų Vietnamą iš Šiaurės Vietnamo atėjusių partizanų ir kariuomenės yra 300,000.

Valo Vokietijos aukštusius karius

Vakary Vokietijoje atleidiama nuo spalio 1 d. net 12 generolų, kurie Hitlerio laikais buvo pasiekę aukštų laipsnių. Į jų vietas skiriami jaunesnieji karininkai, kurie Hitlerio laikais tik žemesnias vietas teuzėmė.

Prof. Baltrušaitis pas de Gaulle

Paryžiuje gyvenantis profesorius Jurgis Baltrušaitis rugpiučio 21 d. turėjo pasikalbėjimą su Prancūzijos prezidentu de Gaulle.

Kongreso demokratų lyderį Carl Albert ištiko širdies smūgis, ir jis paguldytas ligoninėje. Dėl to gali susitrukdyti 89-to kongreso darbų užbaiga.

JAV žemės ūkio sekretorius Orville L. Freeman sako, esąs įsitikinęs, kad Federalinės Prekybos Komisijos maisto produktų kainų pakilimo tyrinėjimai parodys, kad daugiausia iš to pa-brangimo pelnosi įvairūs tarpininkai.

Theodore C. Davis savo namuose Greens Fork, Ind. Jis išėjo į pensiją 60 m. amž., o dabar, būdamas 75 metų vėl pradėjo dirbti kaip Indianos sanitarinės komisijos inspektorius. Prieš pensiją jis yra buvęs mokytojas, ūkininkas ir kt.

Žengiant į šviesą ir į tiesą

Šiomis dienomis prasidėjo nauji mokslo metai. Šimtai ir tūkstantai ir lietuviškojo jaunimo čia ir pavergetoje Lietuvoje vėl versis į mokslo šviesą, o per ją ir į tiesą. Toji šviesa ir tiesa yra ir vienas pagrindinių mūsų himno linkėjimų savajai tautai.

Su didžiu pasigėrėjimu tenka čia pabrėžti, kad mūsų tauta ir nepalankiausiose istorinėse aplinkybėse visada veržėsi į mokslo šviesą, į kultūrą, į nevaržomą kūrybą. Dėl lietuviškos knygos, laikraščio, lietuviškos mokyklos ir apamai lietuviško žodžio laisvės ir gyvybės ji keturiasdešimt metų kovojo su cariniu rusų okupantu, jos knygnešiai kentėjo Sibiro tremtyje ir mirė kėlimuose. Ir šviesos bei laisvės meilė nugalėjo priespaudą ir tamsą.

Ta nepaprasta šviesos meilė nepriklausomybės laikais iš pritemusių kaimo trobelių suvedė į mokyklas tūkstančius jaunimo, kuris sukūrė laisvosios Lietuvos kultūrinę visuomenę, išlaikė jos valstybinį gyvastingumą, iškėlė ligi europinio lygio literatūrą ir meną.

Ta šviesioji lietuvių visuomenės dalis ir dabar kovoja dėl Lietuvos laisvės tremtyje ir tėvynėje, leidžia vėl šviesias jaunas atžalas, teikiančias vilių šviesiai atečiai.

Bet šiandien, su liūdesiu ir susirūpinimu žvelgdami į vėl rusų pavergtą tėvynę, turime įsisąmoninti ir tiesą, kurią padiktuoja šis politinis ir kultūrinis karo stovis, šios laisvės ir vergijos frontų grumtynės dėl lietuvių tautos gyvybės ir klestėjimo. Ta tiesa lygiai svarbi įsikalti į galvą tėvams ir vaikams, pavergetoje tėvynėje vegetuojantiems ir laisvėje gėrybėse žydintiems.

Kad ir koks ir kaip nepaprastai išsimokslinęs bebūtų Lietuvoje jaunuolis, jeigu jis tą šviesą tenaudo tik savo paties vieno gerovei, tikta karjerai komunistinėje hierarchijoje, akiai tarnaudamas savo duondaviams ir užmiršdamas savo šalies nelaisvę, — jis savo patarnavimais tik šviesą kelia kolonizatoriui ir savo tėvų sodybą, o savo tautai — į karštą.

Nemažesnė atsakomybė ir išeivijos švieson žengiančio lietuviškojo jaunimo. Jis laisvas, gabus ir stovi prieš neribotą puikų gyvenimo galimybes. Bet jeigu ir jam trūksta tų aukštųjų idealų, dėl kurių jo tėvai ar seneliai kentėjo, kovojo ir mirė, jeigu ta šviesa irgi tebus tik jo vieno laimės alkiui pasotinti, jeigu ir aukščiausiai svetimoj visuomenėj iškilęs ne mintimi negrįš į savo tėvų žemę, — jis mums tebus tik nieko nesveriantis kitataučių minioje atpažintas lietuviškos kilmės vardas. Jis bus tik svetimos firmos gerai apmokamas tarnas, nors ir nepaprastai aukštoje kėdėje sėdėjęs.

Mūsų tauta istorijos kelyje ir dabar yra pakankamai daug išdaliniusi kitoms tautomis talentingų ir kūrybingų žentų, žentelių ir marčių nuo kunigaikščių iki prezidentų giminių ir milijonierių, plačiai užsėdusių milžiniškus turus, bet kas mums iš to, jeigu jie buvo ar yra kurti lietuvių tautos dejavimams, jeigu jie ne iš tolo nenori regėti tų kraujo dėmių, kuriomis jų seneliai laisvės takus aplaistė.

Mes linkime šviesos ir tiesos visam pasauliui, bet jos pirmiausia trokštame savajai tautai, nes tik per šviesą ir tiesą veda kelias į tautų ir paskinų sąžinių atbudimą ir laisvę. Ir tą šviesą, tiesą ir laisvę pirmiausia savam kraštui turi nešti lietuviškasis jaunimas.

Tai turi įsidėmėti ir tėvai, šiandien išleidžiantieji savo vaikus į mokyklą ir į pasaulį, nes — **ką mokslas duoda, tą blogas auklėjimas ar jo visiška stoka iš jaunuolio atima.**

Tironu vadina Pietų Afrikos premjerą

Praeitą savaitę Pietų Afrikos nacionalistų partija vienu balsu savo vadu, o kartu ir ministru pirmininku, išrinko buvusį teisingumo ministrą Baltazarą Vorsterį, 51 m. amžiaus. Jis yra olandų kilmės afrikietis ir labai nekenčia anglių. Antrojo pasaulinio karo metu jis daug simpatijų rodė Hitleriui ir priešinosi Pietų Afrikos įstojimui į karą prieš Vokietiją. Už tai jis buvo pasodintas į koncentracijos stovyklą, kurioje išbuvo apie porą metų.

Vorsteris yra gal dar griežtesnis rasistas, negu rugsėjo 6 d. nužudytasis Verwoerdas. Paskutinis kūrė rasinės politikos teoretinį pagrindą, o Vorsteris rūpindavosi tą politiką vykdyti gyvenime, šalinti visas pasitaikiusias kliūtis, paruošti atitinkamus įstatymus, kurie palengvintų kovą su tos politikos priešininkais.

Jis yra autorius įstatymo, kuris lyg būtų taikomas kovai su komunistais, bet iš tikrųjų jį taikydavo visiems, kurie buvo priešingi vyriausybės politikai. Mažiausia bausmė, kurią tas įstatymas numatė, yra penkeri metai kalėti, o didžiausia — mirtis.

Kitas 1963 m. Vorsterio paruoštas ir parlamento priimtas įstatymas administracijai duoda teisę bet ką suimti ir išlaikyti kalėjime 90 dienų, o pernai tas terminas pratęstas iki 180 dienų.

Tik tokiais žiauriais įstatymais pasirėmusi, Pietų Afrikos palyginamai nežymi baltųjų mažuma (iš 17 mil gy-

Pietų Vietnamo premjeras Ky stebi, kaip jo žmona Mai balsuoja rinkimuose konstitucijai paruošti. Nors komunistai įvairiausių teroru ir labai rinkimus baidė nuo balsavimo, bet vis vien balsavo per 80 nuošimčių. Ky sako, kad jis nesutiks būti prezidentu, nes jo žmona to nenorinti.

Kas kitur rašoma

KODEL PAMIRSO TĄ "GEDOS KAMPĄ"

Londonė leidžiamas "Europos Lietuvis" rugpiučio 16 d. laidoje rašo:

"Sovietų okupuotosios Lietuvos žurnalistas Albertas Laurinčiukas gavo Maskvos leidimą ir buvo išvykęs po pasaulį pasidairyti. Jis aplankė, kaip Tiesoje sakosi, daugelį kraštų ir rado nuostabių dalykų: jau seniai išnykusios vergijos pėdsakus.

"Pirmąjį išnykusios vergijos pėdsaką obeliską, kaip "draugas" Albertas sako, jis matė Jungtinėse Amerikos Valstijose, Naujajame Orleane, Džeksono skvere. Čia, pasak jį, prieš 100 metų buvo parduotas paskutinis vergas.

"Antrąjį gėdos obeliską jis matė Afrikoje, Bagomojos miestelyje. Ten jis rado jau bebaigiančius išnykti į pajūrio smėlį sukastus gelžbetoninius stulpus, prie kurių vergų pirkliai rišdavo savo aukas.

"Trečiąjį tokį dar nepastatytą gėdos obeliską jis matė Anglijoje, judrijame Liverpulio uoste, kur dar XVIII šimtmečio šio krašto valdžia įsiėjo į vergų prekybą ir jų kančias bandė lengvinti net leidžiamais įstatymais.

"Is šiu trijų vietovių jis padarė trikampį ir jį pavadino "Gėdos trikampiu". nes, pasak jį, tai buvo pats didžiausias istorijoje žmonių perkėlimas jėga. Milionai laisvų žmonių, pervežti per Atlantą, tapo vergais.

"Bet vargšas Albertas užmiršo dar viena kampą, gal net ir didžiausią kampą. O gal jį bosai iš NKVD jam įsakė tylėti ir niekur neminėti paties svarbiausiojo žmonių gėdos kampo. Tas kampas tai Maskva, kur dar ir dabar gyvena didžiausios pasaulioje vergijos bosai".

Tai gi, Laurinčiukas sa-

ko matęs Amerikoje. Anglijoje, Afrikoje kadaise buvusios vergijos pėdsakus, bet nemato dar nepasibaigusios vergijos Sovietų Sąjungoje. Juk joje milijonai žmonių dar mūsų atminime buvo vergų stovyklose, o dar ir šiandien jų ten tebėra daugybė. Ir iš Lietuvos į vergų stovyklas buvo iš tremta keli šimtai tūkstančių, ir tik labai retas iš jų išliko gyvas. Sovietuos ištisos tautos yra perkeldinamos, galima sakyti, tiesiai į mirtį. A. Laurinčiukas dedasi šito nežinąs...

ŠIŲ DIENŲ LIETUVOS PONŲ VILOS

Neseniai iš Lietuvos atžavusi mokytoja St. Rūkie-
nio Europos Lietuvis rugpiū-
čio 23 d. laidoje rašo apie
pavergtosios Lietuvos vasar-
vietes. Apie Palangą ji tarp
kitko šitaip rašo:
"Palangoje vasarotojų
tikras skrusėlynas. Tik la-
bai liūdna, kad visur girdė-
ti tik rusų kalbą. Lietuviai
darosi vis mažiau ir mažiau
vietos. Rusai kasmet vis
daugiau atsiveža savo gim-
nių ir pažįstamų. Čia jie
viską išperka ir siunčia Ru-
sijon. o vasarotojams stin-
ga maisto".

"Palangoje yra labai
daug policijos. Kur beei-
tum, kur bebūtum, visur ta-
ve lydi nieko gera nežadan-
čios akys. Pasitrauki nuo
vienu, jau tave seka kitos.
Savo tėvynėje jauties, kaip
tas benamis šunelis sekamas
ir ujamas. Niekur nėra tau
vietos kojai pastatyti. Tik
Kursių marių žvejai dar ir
šiandien drąsiai ir išdidžiai
taria: "Mūsų marios!"

"Kadangi Palanga yra
žymiausia Lietuvos vasar-
vietė, tai čia daug vasaroja
ir komunistinės diduomenės
atstovai. Jie turi savo atski-
ras vilas. Jų vilos yra labai
prašmatnios, išklotos kil-
-

ventojų baltųjų nėra nė pusketvirtio milijono) ir jos vyriausybė galėjo laikytis ir tęsti savo rasinio atsiskyrimo politiką.

Vorsteris, vos tik išrinktas, jau pareiškė, kad jis eis tuo keliu, kuriuo ėjo jo pirmtakūnas. Vadinas, nebus jokio politikos pakeitimo, tik, gal būtų, ji bus dar griežtesnė.

Visos Afrikos akys ir naujasis ministras pirmininkas yra tironas, prispaudėjas. Pietų Afrikos vyriausybė palaiko tik Rodezijos vyriausybę, nes ir ten baltųjų nežymi mažuma valdo juodųjų daugumą.

mais, su dujinėmis plytomis virtuvėmis ir aptvertos, kad nieko nematytų pašalinės akys. Jos stovi gražiose vasarvietėse vietose, puikiose pušynuose. Yra atskira ministerių vila. Turi gražią vilą ir Paleckis su savo kabinetu. Jo vila yra stropiai saugoma. O kai Paleckis eina pajūrin, tai jį seka labai stipri saugumo vyrų palyda".

KAS YRA IŠEIVIS, KAS TREMTINYS

Tai šitaip aiškina teisininkas P. Stravinskas Naujienų rugsėjo 12 d. laidoje:

— Kas yra išeiviai?

Tai žmonės, kurie apleidžia savo kraštą ir, ieškodami sau naujų galimybių (geresnio gyvenimo) išsikelia į kitus kraštus, kad galėtų ten pastoviai įsikurti.

— Kas yra tremtiniai?

Tremtiniais vadinami tie, kurie pabėga iš savo krašto dėl įvairių (politinių, pasauliečių, religinių, kultūrinių, tautinių, rasinių ir kitų pa.) valdžios persekiojimų, ypač dėl politinių ir kultūrinių konfliktų su krašto valdžia.

— Kuo ryškiausiai skiriasi išeiviai nuo tremtinių?

Gi tuo, kad 1) išeiviai išsikelia iš savo krašto laisvai, savo asmeninės naudos motyvais (norėdami sau, gal ir savo vaikams surasti geresnės gyvenimo sąlygas), gi tremtiniai bėga iš krašto persekiojami valdžios (dažnai despotiškos, tironiškos, mindžiojančios žmogaus teises), gelbėdami savo laisvę, gyvybę ar nepakędami priespaudos.

— Koks yra esminis skirtumas tarp tremties, i kurią despotinė krašto valdžia išveža (deportuoja), nuo tremties, i kurią žmonės savo apsisprendimu pabėga, kaip pav., mes esame pabėgę?

Esminio skirtumo, galima sakyti, nėra, nes ir vieni ir antri tremtiniai išvaromi iš savo namų ir krašto to paties teroro jėga, vieni daugiau fizine, o antri psichine (gasdinimais, teroru, grasymais ir pan.).

— Kas mes esame?

— Mes, pabėgę iš tėvynės Lietuvos nuo sovietų okupacijos ir žiauraus bolševikinio režimo, esame tremtiniai.

Tokiais buvome, bėgdami iš Lietuvos, tokiais esame ir dabar. Laikas nepakeitė mūsų padėties ir ryšio su tauta bei valstybe.

— Koks mūsų uždavinys tremtyje?

Pirmoje eilėje dirbti Lietuvos laisvinimo darbą, kurį dirbti mus įpareigoja pati tremtis.

Laisvinimo darbas yra garbingas, todėl jį turime dirbti atvirai, neslaptai, ypač jį nebijodami vadinti jį jo tikrojo laisvinimo vardu.

Todėl visi turime tą darbą dirbti ir jį vadinti laisvinimo darbu.

Kas išsivadą savo vardo, savo teisinės padėties (tremties), kas net nenori prisipažinti dirbęs savo tautos laisvinimo darbą, tas, atsiprašau, yra menkos vertės žmogus. Tokie žmonės patys save nusivertina".

Raketų rūsiai bulvėms pilti

Niekas mūsų žemėje nestovi vietoje, viskas keičiasi. Kas šiandien laikoma paskutiniu mokslo ar technikos žodžiu, tas rytoj jau dažnai būna pamiršta, nes jo vietoje jau turima kas nors dar naujesnio ir geresnio.

Taip yra ir su įvairiais ginklais. Štai tik prieš keletą metų trylikoje valstijų toli nuo didesnių miestų buvo įrengti 158 šuliniai-silosai, kuriuose buvo padėtos Atlaso ir Titano I tipo raketos, bet šiandien, nepaėjus nė 6 metams, tos raketos laikomos pasenusiom, ir jos pakeistos naujomis, tobulesnėmis Minuteman ir Titano 2 rūšies raketomis. Taigi, visi tie įrengimai dabar jau nebereikalingi šiam tikslui, ir sukama galva, kam juos panaudoti.

O jie buvo dideli ir brangūs. Toms raketoms pastatyti šuliniai turi 174 pėdas gylio, vadinasi, jame nukasę 17 aukštų namai. Jų skersmuo (diametras) 52 pėdos. Kiekviename šulinyje buvo sandėliai, elektros stotys, kurių generatoriai svėrė po 50 tonų.

Dabar tie generatoriai yra siunčiami į Vietnamą. Raketos suvežtos į karinius sandėlius. Jomis pasinaudos karo aviacija taikiniams, bandant priešraketinius ginklus, nupirks mokslo įstaigos. Jų atomines galvutes pritaikins kitoms raketoms. Sunkiau tinkamai su naudoti minėtus šulinius rūsius, kuriuose raketos buvo sudėtos.

Dvi žibalo imonės pasiūlė juos paversti žibalo rezervuarais. Ūkininkų kooperatyvai mano, kad juose galima pilti javus ir bulves. Vienas bankas ir viena valdinė įstaiga norėtų raketų rūsiuose įrengti archyvus. Dalį tų rūsių valdžia jau padovanojo kelioms universitetams, kurie juos panaudos savo moksliniams bandymams.

Tie dabar nereikalingi raketų įrengimai atsiėjo apie pusantro biliono dolerių, likvidacinė komisija tikisi bent dalį tų išlaidų atgauti.

Naujai pastatytos raketos, kaip minėta, yra tobulesnės, todėl krašto apsauga yra geresnė, ir jos palikimas pigesnis. Senosios Atlaso ar Titano I raketos aptarnavimas reikalavo 80 žmonių ir per metus atsiėdavo milijonas dolerių, o dabar Minuteman raketai teikalinga 12 vyrų, ir jų kiekvienos metinės išlaidos tesiekia \$100,000. Tuo būdu per metus šioj srity bus sutaupyta \$117 milijonų.

JUGOSLAVIJOJ VARZO KOMUNISTŲ VIRSUNES

Kas yra išgyvenęs komunistų pirmąją okupaciją arba to "malonumo" ragavęs dabar komunistams valdant Lietuvą, tas žino, kaip iš Maskvos atvykę visokie pareigūnai mėgo prabangiai įsirengti savo butus, kabinetus ir reikalavo visokių kitokių privilegijų.

Bet tuo pasižymi ne tik rusai komunistai. Mes žinome, kad ir dabartiniai Lietuvos didieji ponai lietuviai komunistai taip pat stengiasi turėti dar daugiau prabangos, negu jų nuolat "garbinami" Smetonos valdininkai.

Paskutiniuoju metu apie komunistų viršūnių prabangą viešai pradėta kalbėti Jugoslavijoje. Ten tą reikalą kelia jaunieji komunistai.

Pasirodo, kad ir ten aukštieji ponai turi įvairiausių privilegijų. Jie turi veltui valdinį automobilį, veltui gauna laikraščius, telefoną, bilietus į teatrą, valgyti restoranuose, labai pigią butų nuomą ir tt ir tt.

Dabar pradėta tas privilegijas atimti, tik neličiamas pats diktatorius Tito, kuris, sako, kovodamas karo metu su okupantais, yra tiek nusipelnęs, kad jis gali tais pategumais naudotis.

ŽYDAI PRIEŠ JAV POLITIKĄ VIETNAME

Nelabai seniai prezidentas Johnsonas priėmė JAV žydų veteranų organizacijos delegaciją, kuri užtikrino prezidentą, kad žydų veteranų organizacija remia JAV politiką Vietname.

Bet ir žydų tarpe yra organizacijų, kurios yra šiuo klausimu priešingai nusistatę. Štai birželio mėnesį Toronte įvyko Amerikos rabinų konferencija, kurioje judaizmo reformos rabinai griežtai pasmerkė JAV politiką Azijoje ir ypatingai Vietname. Panašiai pasisakė ir 7 žydų organizacijos, susirinkusios Washingtone, kurių tarpe yra galingas žydų kongresas, Amerikos hebrajų kongregacijos unija ir kt.

Tokių kai kurių JAV žydų nusistatymų susirūpino ir Izraelis, kuris naudojasi didele JAV parama. Jis paragino JAV žydus susilaikyti nuo JAV vyriausybės politikos kritikos.

JAU IR SUKARNO

ZMONA KALTA

Jau esame rašę, kad Sukarno Indonezijoje turėjo didžiausią įtaką, todėl ir dabartinė jo vyriausybė yra labai atsargi, stumdama jį užpečki. Ji tai daro labai apgalvotai, kad nesukeltų prieš savo veiksmus dar likusių Sukarno šalininkų didesnio pasipriešinimo.

Pats Sukarno, matydamas, kad jis jau paliko be valdžios, mėtosi kaip žuvis ant kranto. Šiomis dienomis jis kreipėsi į savo draugus, su kuriais 1945 m. kovojo dėl nepriklausomybės, ir prašė užstoti jau ne jį vieną, bet ir jo žmoną Hartiną (jis turi 4 žmonas), kurią Vakarų Javos salos karingi studentai reikalauja patraukti teismo atsakomybės dėl to, kad ji šelpia centrinės Javos komunistus. Studentai sako, kad kol Hartiną gyvens prezidento rūmuose, tol tie rūmai bus šaltinis naujam tvarkai suardyti.

"Atsiminkite, tarptautinis imperializmas mėgina mus, Indoneziją ir liaudį, suskaldyti", kalbėjo Sukarno savo draugams ir prašė nurodyti jo klaidas, jis, girdi, pasitaisyti.

Tuo pačiu metu intelektualų veiklos vadovybė reikalavo Sukarno tuoj atsistatydinti ir stoti prieš karinį teismą dėl to, kad įvedė diktatūrą ir ekonominę suirutę.

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RASO,
TAS DUONOS NEPRABO.

WORCESTERIO NAUJIENOS

Tautos šventė

Rugsėjo 25 d. 4 val. popiet Maironio parke bus Tautos šventės iškilmės. Jas ruošia Lietuvių Bendruomenės apylinkė, kuriai vadovauja Pranas Raciukaitis su jaunosios kartos padėjėjais Romu Jokubausku ir Algiu Glodu. Be kalbų, bus įvairi meninė programa. Rengėjai kviečia visus lietuvius dalyvauti.

Du nauji inžinieriai

Worcesteris praturtėjo dviem naujais inteligentais — inžinieriais. Tai Ronaldas A. Šeškevičius, buvusio Lietuvių Piliečių Klubo pirm. Antano ir Aldonos Šeškevičių sūnus, ir Antanas P. Sakavičius. Abu mokėsi per vasarą ir dabar gavo diplomus Jie baigė Worcesterio Politechnikos Institutą.

Kuria mišrias šeimas

Paskutiniiais šeštadieniais būna po kelias vestuves, tik gaila, kad jos mišrios. Štai rugsėjo 10 d. susituokė Jonas P. Doreika, Mikas J. Laužonis ir Felicija Burduitytė. Visi jie sukūrė mišrias šeimas.

Streikuoja

Jau 18 savaitių streikuoja John Bath bendrovės darbininkai, ir streiko galo dar nematyti. Čia dirba ir keliolika lietuvių.

Streikuoja ir miesto autobusų vairuotojai. Kai dabar vaikučiai turi eiti į mokyklą, autobusai nė iš vietos nejudą.

Šv. Kazimiero Draugijos gegužinė

Rugsėjo 11 d. Maironio parke buvo seniausios organizacijos — Šv. Kazimiero Dr. jos gegužinė.

Tai draugijai vadovauja Juozas Pupka, Antanas Lingaitis, J. Paliūnas ir Stasys Mancevičius.

Dar serga

Andrius Urbonas-Urbanavičius, Ignas Pigaga ir Jonas Kiela kurį laiką gulėjo ligoninėje, bet dabar gydosi namie. Linkiu jiems greičiau pasveikti.

V. Pigaga vėl bus senatorium

Prieš rugsėjo 13 d. lietuvių buvo labai susirūpinę, ar dabartinis senatorius Vytautas Pigaga bus nominuotas kandidatu antram terminui, nes prieš jį išėjo stiprus varžovas airis Daniel Foley. Worcesterio penkių apylinkių (ward) ir dviejų miestelių — Milbury ir Leicester — rinkikai turėjo pasirinkti vieną iš minėtų dviejų kandidatų.

Lietuviai sujudo, kad būtų nominuotas V. Pigaga, ir V. Pigaga laimėjo. Kadangi toje rinkimų apygardoje respublikonai savo kandidato nestato, tai V. Pigaga lapkričio mėnesio rinkimuose neturės varžovo, todėl jį jau dabar galima laikyti išrinktu.

Už Pigagą darbavosi daug jaunų gabių vyrų, jų tarpe Antanas Šeškevičius,

Leo Misiūnas, Julius Bernotas, Stasys Zydelis, Jonas Pigaga, Rita Akstinienė, Lucija Adomaitienė ir kt.

SLA kuopos bankete bus ir E. Mikužytė

SLA centro išdininkė Eufrozina Mikužytė dalyvaus SLA 57-sios kuopos spalio 23 d. bankete SLA 80 metų sukakčiai atžymėti. Tikime, kad ji dalyvaus ir SLA 2-sios apskrities suvažiavime.

Prašome kuopas iš anksto rinkti gausias delegacijas dalyvauti suvažiavime ir bankete.

Senas kuopos narys Jonas Dirvelis su žmona paruošė gražią meninę programą. Geras orkestras gros šokiams.

Suvažiavimas prasidės 10 val. ryto, o banketas 1:30 val. popiet. Ir vienas ir antras bus Lietuvių Piliečių Klubas.

J. Krasinskas

MIAMI, FLA.

Mirė kun. S. Būdavas

Rugsėjo 9 d. po ilgos ir sunkios ligos mirė žymus lietuvių rašytojas kun. Stasys Būdavas, gimęs 1908 m.

Jis literatūrinį darbą yra pradėjęs Lietuvoje, jį tęsęs Vokietijoje, — parašęs eilę romanų, novelių, dalyvavęs periodinėje spaudoje, radijo programoje, reiškęs kultūriname gyvenime. Čia savo plunksną yra bandęs ir anglų kalba.

PARYŽIUJE MIRĖ E. TURAUSKAS

Rugsėjo 12 d. Paryžiuje mirė diplomatas Eduardas Turauskas, paskutinis nepriklausomos Lietuvos politinio departamento direktorius, paskutinis Lietuvos delegatas Tautų Sąjungoje iki 1946 m. Mirė baigdamas 70-sius metus.

"Miss America" gražuolės šilta šypsena iš arti. Tai 19 metų amž. Jane Anne Jayroe iš Oklahomos universiteto.

Franklin D. Roosevelt Jr., kuris sutiko būti liberalų partijos kandidatui New Yorko gubernatoriaus, sakoma, būsiąs geriausias respublikono gubernatoriaus Nelson Rockefeller rinkiminis "padėjėjas", nes jis vien savo pavardę nutrauks daug balsų nuo Rockefellerio konkurento demokrato Frank D. O'Connor. Iš kairės į dešinę: F. D. Roosevelt, F. D. O'Connor, N. Rockefeller.

MAIKIO SU TĖVU KRAITIS

Po \$5: F. Bušmanas, Barre, Mass., Bagdanavičienė ir J. Savulionis iš Miami, Fla., A. J. Grabauskas, Chicago, Ill., ir F. Juškevičius iš Cooks, Mich..

Po \$4: J. Puniška, Tampa, Fla., ir K. Šalaviejus, Exeter, Pa.

Po \$3: Rožė Bučienė, Denver, Colorado, A. Gilbert, Chicago, Ill., P. J. Ekelevich, Newark, N.J., ir V. Mikonis, Rochester, N.Y.

Po \$2: A. Bagdonas, Miami, Fla., K. Bukaveckas, Hollywood, Fla., S. Šidlauskienė, Baltimore, Md., D. Evans, Rockford, Ill., Macas-Kriauciūnas, Chicago, Ill., A. Švedas, Montreal, Canada, V. J. Sniulio, Dorchester, Mass., A. Lukas, Detroit, Mich., S. Mikonis, Elizabeth, N.J., ir P. Lakavičius, Rochester, N.Y.

Po \$1.50: N. Grigas, Miami, Fla., ir S. Valkavičius, Dorchester, Mass.

Po \$1: A. Songaila, Harrison, N.J., K. Rabačiauskas, Amsterdam, N.Y., A. Zinskis, Dorchester, Mass., Ch. Urbonas ir V. Montvila, So. Boston, Mass., J. Nevis ir J. Savulionis, Miami, Fla., P. Žukauskas ir L. Šaltmon, Hartford, Conn., Z. Bareikis, Mattapan, Mass., J. Januška, Paterson, N.J., P. Glaveckas ir J. Burniauskas, Baltimore, Md., A. Ušauskas, Dedham, Mass., J. Pilvis, Chicago, Ill., J. Naujalis, Elizabeth, N.J., V. Vasiliauskas, Watertown, Conn., A. Banylis, Weston, Ont., Canada, K. Jakubauskienė, Jamaica Plain, Mass., Kieva, Garden Grave, Cal., J. Jaruševičius, East Hampton, Mass., A. Vainorius, Pittsburgh, Pa., P. Čekaitis, Cedaburg, Wisc., Bugailiškis, Hamilton, Ont., Canada, M. Meškis, W. Roxbury, Mass., M. Namajūnas, Kenosha, Wisc., Weick, Woodhaven, N.Y., F. Milickis, Waterbury, Conn., J. Bajelis, Maspeth, N.Y., A. Reed ir Dibulskis, Hollywood, Fla., J. Jurksaitis, Brooklyn, N.Y., W. Amsie, Atlanta, Ga., J. Vincent, Belmont, Mass., P. Taleiša, Ozone Park, N.Y., ir J. Barthus, Great Neck, N.Y.

S. Karsukienė iš So. Bostono, Mass., \$0.5.

Visiems aukotojams Mai-

kio ir tėvo vardu tariame nuoširdų aciu.

Keleivio administracija

V. KRĖVĖS PREMIJA KOSTUI OSTRAUSKUI

Vinco Krėvės literatūros premija (\$500), kurią skiria Lietuvių Akademiniis Sambūris Montrealyje, rugsėjo 7 d. pripažinta Kostui Ostauskui už jo dramų knygą "Zaliojo lankelė". Premijos įteikimo iškilmės bus rugsėjo 24 d. Montrealyje, kur dainų programai atlikti pakviestas Bostono vyrų sekstetas, vadovaujamas komp. Juliaus Gaidelio.

Iki šiol V. Krėvės premiją yra gavę rašytojai J. Aistis, J. Mekas, M. Katiliškis, V. Ramonas ir A. Mackus.

ATSIUNTE PAMINETI

Vilniaus rūbas, romanas, parašė Petr. Tarulis, 495 psl., išleido Nidos klubas (1 Ladbroke Gardens, London, W II, Gr. Britain). Kaina klubo nariams minkštais viršelais \$2.50, kietais \$3.00, nenariams 25% brangiau.

Geri žodynai

Anglų-lietuvių kalbos žodynas, V. Baravyko, apie 30,000 žodžių, 583 puslapiai, kaina \$6.00.

Lietuvių-anglų kalbų žodynas, redagavo Karsavinaitė ir Šlapoberskis, apie 27,000 žodžių, 511 psl., kaina — \$5.00.

Lietuviškai angliškai žodynas, Vilius Peteraicius, I laida, daugiau kaip 30,000 žodžių, 586 psl., kaina \$7.00.

Dabartinės lietuvių kalbos žodynas, redagavo prof. J. Balčikonis ir kt., yra apie 45,000 žodžių, 990 psl., kaina \$12.00.

DEMESIO, VISI ROCKFORDO LIETUVIAI!

IŠGIRSITE NAUJĄ RADIOJĄ PROGRAMĄ

Per radijo stotį W-J-R-L 1150 kc.

BUS LEIDŽIAMOS RADIOJĄ BANGOMIS SVARBIOUS

PASKAITOS IS ŠVENTOJO RAŠTO

PRADEDANT

1966 M. SPALIO - OCTOBER 2-RA DIENĄ

IR KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ 7:30 VAL. RYTE.

Kiekvieną kartą bus skirtinga tema. Išgirsite tokių dalykų, kurie palinksmins jūsų širdį ir kurių dar nesate girdę lietuvių kalba.

Georgia Casarelli, 35 m. žiūri į savo ainius po darbo su lopeta ir kirstuvu prie statybos. Ji buvo susižavėjusi \$3.40 valandinio atlyginimu, bet darbas taip nesužavėjo, kad teko jį mesti ir grįžti su piestuku ir plunksnele vėl prie rašomojo stalo.

Linksmybė tarptautinio filmų festivalio Venecijoje (Italijoje) metu. Hollywoodo aktorė Carol Baker šoka Lido paplūdimy pagal populiariausią italų dainininko Tony Renis muziką.

Mirė Brunonas Bušackis

Supiltas naujas kapas Lietuvos teisininkui Brunonui Bušackiui Chicagoje. Mirė jį pakirto dar neseno amžiaus. Velionis buvo gimęs 1909 m. liepos 4 d. Raseiniuose. Ilgai sirgęs, mirė š. m. rugsėjo 3 d. Velionis buvo plačiai apsigaitęs, labai kultūringas ir ypatingai draugiškas su visuomene.

Pradžios ir gimnazijos mokslą išėjo Raseiniuose. 1934 m. baigė Lietuvos universitetą Kaune, įgydamas dipl. teisininko vardą. Tuoju stoji dirbti savo profesijos darbą teismo kandidatu prie Kauno Apygardos teismo. Ėjo Kauno 5-tos Apylinkės tardytojo ir vėliau Kašedorių Apylinkės teisėjo pareigas. Šalia savo profesinio darbo, kurį sąžiningai ir stropiai dirbo, jis buvo labai pamėgęs istorijos ir filosofijos studijas. Dėl to tais klausimais yra nemaža parašęs.

Kaip ir tūkstančiai Lietuvos patriotų, taip ir velionis Brunonas, vengdamas persekiojimų ir Sibiro koncentracijos lagerių, pasitraukė nuo bolševikų okupacijos į Vakarų Vokietijoje būdamas, giliną teisės studijas Freiburge ir Breisgau ir buvo to universiteto doktorantas, tad 1954 m. persikėlė į JAV, kur gyveno jo motina Agota ir sesuo buv. gimnazijos mokytoja Elena ir sūnė matematikas Aleksandras Zujai. Kurį laiką dirbo Naujienų ofise ir kitur, bet sveikatai nuolat blogėjant sunkiai susirgo ir po dviejų mėnesių ligoninėje mirė.

Būdamas sveikesnis ir li-

gos metu, kiek galėjo, daug rašė ir paliko daug vertingų istorinių ir filosofinių studijų — apie Lafayette, Mikalojų Radvilą Juodąjį, Martyną Mažvydą, Kristijoną Donelaitį, Rainer Maria Rilke, Istoriniai Raseiniai ir kt. Dauguma tų studijų buvo spausdinta Naujienose. Kitos paliko rankraščiuose ir reikėtų surasti kelius joms išleisti, kad toji vertinga ir kruopščiai surinkta medžiaga pasiektų mokslą einantį jaunimą ir visuomenę.

Velionis buvo pašarvotas Petkų Marquette Funeral Home. Atsisveikinimo ir paskutinio poilsio atliko ev. kunas A. Trakis. Jis pasakė koplyčioje kalbą, apibūdindamas velionį kaip dirbusį Lietuvai ir mokslui asmeni. Jis taip pat padėjo ir atlikti religines apeigas Lietuvių Tautinėse kapinėse, kur velionis buvo palaidotas šalia prieš porą mėnesių mirusios savo motinos Agotos. Laidotuvių rūpinosi sesuo Elena ir sūnė Zujai.

Liko giminės teta Marija ir jos vyrai prof. A. Varnas, L. Kuraitytė-Jakovickienė, T. ir A. Kuraičiai su šeima, Vokietijoje pusbrolis dr. E. Bušackis ir Kancelijų šeima. Palydėti į amžino poilsio vietą atvyko teisininkai A. Laucevičius, J. Našlūnas, V. Račkauskas, A. Sugintas, O. Tamulevičienė, J. Talalas ir Veličienė.

Karstą nešė J. Karvelis, K. Kybartas, A. Orvydas, J. Našlūnas, V. Račkauskas ir J. Talalas.

Išsėkis, kolega, anksti mirties pakirstas, nepasiekęs užsibrėžtų tikslų šviesioje žemėje. Čia likusieji kovos dėl Lietuvos laisvės, kurios taip siekė ir dėl kurios taip sielojaisi.

J. Talalas

Svarbios knygos

Gavome šias knygas:

Buvusio Lietuvos prezidento dr. Kazio Griniaus Atsiminimai ir mintys 1-oji dalis 302 psl., mikėtais viršelais kaina \$2.00; antroji dalis 336 psl. kietais viršelais su abiejų dalių vardynu kaina \$5.00. Perkant abi dalis kaina tik \$6.50

Prof. P. Pakarklio Kryžiuočių valstybės santvarkos bruožai, 176 psl., kaina \$2.00

Dan Kuo vičio Magiškuoju kilimų į Vilnių, 330 puslapių, labai įdomūs 1962 metų kelionės į Lietuvą aprašymas su nepaprastais nuotykių. Kaina \$3.00

Frank Lavinsko Amerikos Lietuvių Laikraščiai nuo 1879 m. iki 1955 m. 190 psl. kietai virš. kaina seniau buvo \$6.00, o dabar tik \$2.00

Prof. P. Pakarklio Senasis Prūsų teisininkas, 31 psl. 50 cent. Cigagietės Ispūdziai komunistų pavergetoje Lietuvoj 95 puslapiai, kaina \$1.00

Prof. P. Pakarklio Popiežiaus bulės kryžiuočiams, 70 puslapių, kaina \$1.00

Iš pavergtos Lietuvos

Ir Sniečkui per lūpas brūkštelėjo

Vilniuje leidžiamieji laikasčiai paprastai savo iniciatyva nesivelia į gincus su Kinijos komunistais. Jei reikia paskelbti kokį atsikirtimą, tai išsiverčia ir perspausdina iš Pravdos ar Izvestijų.

Bet rugpjūčio 18 dienos Sportas (!) leido sau pasportuoti satyros srityje — taip pat ne savais žodžiais, bet šmaikščiai — pasišaipyti iš Mao.

Be jokių savo priedų Sportas perspausdino (išverstus lietuviškai) dviejų agentūrų pranešimus.

Vienas pranešimas — kinu Sinchua agentūros, kuriame smulkmeniškai pasakojama, kaip Mao liepos 16 dieną per 65 minutes nuplaukęs apie 15 kilometrų (9 mylias), kaip jis atrodęs, kaip paprastai sveikais ir kaip jis, beplaukiodamas, dėstęs politinę ideologiją...

Kitas pranešimas — Associated Press agentūros: Tarptautinės profesionalų plaukikų federacijos prezidento K. Larjero laiškas — kvietimas, kad Mao dalyvautų Kanadoje įvykstančiose plaukimo varžybose.

Laiške pažymima, kad per 65 minutes nuplaukęs 9 mylias Mao esąs pralenkęs pačius greičiausius profesionalus plaukikus. Ligšiol 10 mylių atstumą vienam pavykę nuplaukti per 4 val. 35 min., o šiemet vasario mėnesį kitas nuplaukęs per 3 val. 56 min. Laiške apskaičiuota, kad Mao plaukęs vidutiniškai 24,6 sekundės 100 jardų, kai niekam kitam dar nepasisekė 100 jardų nuplaukti greičiau kaip per 45,6 sekundes...

Sis "nekalta" satyriškas lipdymas, tačiau, negalėjo vienu aštriu kampu nebrūkštelėti per lūpas ir Sniečkui su ištisu kitų pataikūnų būriu. Nes Lietuvoje dar visi puikiai atsimena, kaip ir jis ne taip jau seniai, visiškai panašiai, kaip ir kūrų komunistų agentūra, saldzialiezuviavo apie "tėvą ir mokytoją" Josifą Visarionovičų, paskui jau buvo įsismaginę ir apie "mylimą ir brangų" Nikitą Sergejevičų, o dabar — dar neatspėdami, katras iš naujųjų šeiminių karo paime viršū — saldzialiezuviavo "išmintingajai ir viską numatančiai" partijai su jos CK prieškakly...

Tuo Sporto numeriu ir jo dvišakiu satyriniu durkleliu Lietuvoje ne vien sportininkai domėjosi. (Elta)

Nėra vadovėlių

Rusų valdžios vietininkai vilniskėje švietimo ministerijoje, besididžiūdami, kad jau beveik įgyvendinę asuonerių metų privalomą visuotinį mokymą, ir džiaugdamiesi, kad rusų partijos suvažiavimas nurodė naują uždavinį — per šį penkmetį įgyvendinti ir vienuolikos metų visuotinį privalomą mokymą, nepajėgia išspręsti lėšų ir priemonių pagaminti vadovėlių tiek, kiek jų reikia visuotiniam mokymui. Mokytojas Vyt. Labūnaitis Komjaunimo Tiesoje (rugs. 30) klausia, kada gi nebebus vadovėlių problemos.

Pasirodo, kad vadovėliai (kaip ir elektros lemputės mokykloms) yra riboto kiekio prekė. "Neužmirškite, kad yra toks žodis l i m i t a s!" — primena užsimiršusiam antuziastui švietėjui Vievio rajono švietimo skyriaus pareigūnai...

Tas limitas štai kaip pasireiškia:

— Šestai klasei naujų muzikos vadovėlių skirta 10, o reikia 28-nių

— Astuntose klasėse bus maždaug 130 mokinių, o knygyne gauta tik 40 zoologijos vadovėlių.

— Devintokai susirūpinę, kur gauti "Literatūros medžiagą", algebros vadovėlių.

— Vienuoliktokai teiraujasi knygyne: gal ką nors gavote? Knygyno vedėja atsako: Viskas, ką turime, — čia. O čia tik L. Cvetkovo "Organinė chemija" ir autorigų kolektyvo "Visuomenės mokslas". Daugiau nieko nėra.

Mokinės tėvas knygyne: — Duktė prašė pašalinti sąsiuvinį. — Nėra. — Tai gal rašalo galima? — Neturime. — Man prašau vatmano... — Dar negavome.

Knygyne, sako, trūksta pieštukų, mokyklinių parkečių, logaritminių liniuočių. "Vadovėlis reikalingas kaip duona, kaip oras", sako mokytojas, bet valdžia, kuri mokyti visiems liepia, to, matyti, nesupranta. Jai gana, kad gali paskelbti — kad už vadovėlius pinigą iš "įgyvendinimo visuotinio mokymo". Nepaisant net to, mokinių tėvų gauna. (Elta)

Ko jie buvo pasilikę Lietuvoje?

Rugpjūčio 18 d. Vilniuje mirė V. Malkevičius, rusų raudonosios armijos atsargos pulkininkas. Jis buvęs iš kariuomenės į atsargą paleistas (dėl susilpnėjusios sveikatos, būdamas 46 metų amžiaus) 1957 metais ir tuojau buvęs apgyvendintas Vilniuje, įstatytas į automobilio remonto dirbtuvės direktoriaus pareigas.

Rugpjūčio 30 d. Paleckis apdovanojo savo garbės raštu rusų raudonosios armijos dimitisijos generolą majorą Aleksandrą Olevą kažkur buvusį techninės karo mokyklos savo laikų viršininką. Sis generolas majoras, dabar jau 70 metų amžiaus, paleistas į pensiją, irgi buvo apgyvendintas Vilniuje ir čia tebedirba Vilniaus miesto "liaudies draugovių" (pagalbinės policijos) štabe.

Sie du atvejai priklauso prie ištisos grandinės faktų, liudijančių, kad Lietuvos kolonizatorių eilių papildymas yra vienas iš rekomenduojamų potarnybinių užsiėmimų rusų atsargos generolams, pulkininkams ir šiaip pensininkams. (Elta)

Nauji studentai

Kauno Medicinos Instituto šį rudenį į pirmą kursą priėmė 520, Žemės ūkio Akademiją (dabar įsikūrusi už Aleksoto) — 600, o Politechnikos Institutas — į dvioliktą vakarinius ir užkinius skyrus — 4,400 pradedančiųjų studentų. (Elta)

Ten į saulę ir be akinių galima žiūrėti

Siaulių gyventojai, pavarde Pragarauskaitė, parašė į Tiesą Vilniuje:

— Labai norėtusi nusipirkti drabužių, tinkamų ekskursijai: pradedant batais ir baigiant galvos apdangais. O dabar parduotuvėje net padora jam maudymosi kostiumo ar gražaus chalatelio nėra. Madų žurnaluose gražu žiūrėti ir turistus ar poilsiautojus, o parduotuvėje siūlo pirkti prieš kelerius metus siūtus drabužius. O apie akinius nuo saulės tai ir kalbėti nevžerta. (Elta)

Negali išmokyti suprasti "marksistinę ideologiją"

Trečią dešimtmetį mokomi "marksistinės ideologijos". Žmonės Lietuvoje vis dar negali suprasti kaikiurių to mokslo dėsnių prasmės.

Vilnietis meškeriojas bando pasiekti Molėtų apylinkių ežerus. Savaitgalį nepavyksta jam įsisprauti į jokią autobusą. Vaziuoja troleibusu miesto pakraštini ir ten gaudo pravažiuojančius automobilius — gal pavėžės. Bet... — "retas vairuotojas išdrįsta sustoti, — bijo pakliūti autoinspektorui ir turėti nemalonumų, kaip mėgėjas uždarbauti iš šaulio, nors mašinos tuščios ir jinka vežioti žmones".

Meškeriojas, nesuprądamas tokio suvaržymo, siūlo kompromisą: įvesti bilietus, kuriuos nepilnai užimtų mašinų vairuotojai parduotų keleiviams už pavėžinimą, o pajamas pasidalintų su valstybe... Esą būtų gerai ir valstybei, ir vairuotojams, ir keleiviams.

Bet nežinia, kaip laiko marksizmo teoretikai svarstys, ar ne nuodėmė leisti žmonėms taip "išdykauoti"... (Elta)

Kuriai respublikai priklauso Vilniaus filharmonija?

Muzikas A. Kalinauskas Literatūroje ir Mene, tarp ko kita, taip atsiliepia apie Vilniaus filharmoniją išgačiusią dvasią:

"Ne vienas skaitytojas su širdgėla konstatuoja, kad kartais sunku atskirti, kuriai respublikai priklauso mūsų filharmonijos estradiniai kolektyvai. Bent jau jų repertuaras to nepasako — jis visai neoriginalus, darant įvairias kalbas, mėgstojami žinomi dainininkai. O rezultatas: originalo lygis, aišku, nepasiekiamas, nieko nepasakytą savo".

Ir ansamblis "Lietuva", atrodo, iš repertuaro netrukus sunku bus atskirti, "kuriai respublikai priklauso". (Elta)

Birštonui 120 metų

Birštone rugpjūčio 27 d. buvo iškilnės 120-sioms metinėms nuo Birštono gydyklos įsteigimo paminėti. Ryšium su ta sukaktimi, Birštone taip pat įvyko medicinos konferencija, kurioje pateikta 20 pranešimų klinikinės medicinos klausimais. Pateiktiniams suaktuviniams Birštono ženkliukai ir nauji keramikiniai puodukai mileraliniame vandeniui gerti. Zada išleisti ir knygą apie Birštoną. Neseniai Birštonas tapo pakeltas į respublikinės priklausomybės miesto laipsnį. (Elta)

Kiniečių "raudonoji gvardija", chuliganiskai kovojanti prieš užsienio kultūros pasireiskimus komunistinėje Kinijoje, apklabinėjo įvairiais plakatais ir propagandiniais šūkiais užsienio prekybininko kiniečio krautuve. Tai naujos komunistinės kultūros vaizdas.

Anapus uždangos

Vilniaus dienų prisiminimai

S. GRIEŽĖ

(Tęsinys)

NEAPYKANTA

Pavasarejant mano šeima ėmė tvarkyti aną darželį, apie kurį jau anksčiau esu minėjęs. Kad ir nemažam, bet uždaram kieme kiek patikusi saulė ėmė šildyti ir visus vilioti laukam, tai ir mūsų darželis stengėsi neatsilikti — tuoj iškiso galvelės iš požemio ankstyvosios gėlės ir pradėjo skleistis įvairiaspalvius žiedelius. Bet netrukus išgirdo šeima iš takais praeinančių raudonųjų komandierių dany replikas:

— Vidiš, buržuika osobnajak siebie zavela (Matai, buržuika sau viensėdį įsirengė).

Juo tolyn, juo labyn nirsio viena nedidelė čigoniskos pavvzės moterėlė iš to paties šoninio flygelio o vieną parytį, susitikus kieme dar dvi kitas su vaikais po trumpo pašnekosio sukėlė per tvorą į darželį visą ketvertą vaikų, tarp jų ir du savus, ir liepė viską rauti, mindžioti. Mano sūrus, taipogi dar nekokas vyras, tuo metu buvęs lauke ir pamatęs, kas darosi, paleido gerklę:

— Mūsų gėlytes, mūsų gėlytes!...

Mirė V. Statkus

Vilniuje rugpjūčio 15 d. mirė ekonomistas, buvęs Lietuvos Banko direktorius Vytautas Statkus, 66 m. amžiaus. Ir jis 1941 m. buvo ištremtas į miškų darbus šianurės asigalio srityje, ten apakęs ir tada grąžintas į Lietuvą.

Didina rusų kalbos pamokų skaičių

Bendrojo lavinimo mokyklose Lietuvoje penktųjų (gimnazijos pirmųjų) klasių programoje šiemet rusų kalbos pamokų skaičius pakeliamas nuo 140 iki 175.

Lietuvos istorijai ir geografijai ir toliau lieka tikėtai kampininkų vietos — po kelias pamokas — Rusijos istorijos ir geografijos programose. (Elta)

Ir iš pačių rusių tuoj atsirado nepritariančių tokiems veiksmaams ir ėmė gėdinti aną "narsuole".

Jau iki tol vietiniai, tiek vyrai, tiek moterys, nepalaidė jokio ryšio nei su komandieriais, nei su jų jamom, o šis, palyginti, menkas nuotykis dar labiau atšaldė vienus nuo kitų.

Matyt, suprato ir pačios rusės, kad anas išsišokimas jas pačias pažemino. Tad netrukus ėmė organizuoti moterų ratelį tarpusavimi susipratimui ugdyti. Kas buvo viso to sumanymo pradininkė, šiandieną negalėčiau pasakyti, taipogi nežinau, ar kitose sodybose buvo dar ryti tokie bandymai. Bet mūsų sodyboje viso to reikalo vyriausia organizatorė buvo Sonia Sokolovskaja, majorienė, vienintelė gyvenusi pagrindiniame name.

Jos vyro neteko matyti, nei patirti, kokio jis verslo. Gana to, kad kitos rusės ją laikė majoriene. Ji pati buvo žydu kilmės, geriausia apsi-rėdžiusi ir gal labiausia prailavinusi. Gero augumo, stiprios sveikos budavonės, nenutukusi, apie 35-36 metų. Visada žvali, energinga ir, kiek teko matyti, visada geros nuotaikos ir gero takto. Ar iš baimės, ar iš meilės — nežinau, bet jos autoritetas kitom buvo ryškiai juntamas. Ar ji turėjo vaikų, nežinia. Čia gyveno, tiesa, gal tik apie porą mėnesių ar net trumpiau viena.

Toje pačioje mokykloje buvo sušauktos moterys du ar tris kartus organizaciniam pasitarimams. Mano žmona tos pačios majorienės buvo peršama į pirminkės, bet griežtai atsakė. Pirmam susirinkime nesudarė organizacinio branduolio, po kelių dienų buvo sušauktas antras, o netrukus ir trečias. Pagaliau ratelis susiformavo iš vieno komandierių žmonių, pirminkaujamų tos pačios majorienės, bet net kelis kartus žmoną spaudė nurodyti priežastis, kodėl ji nesutinka įeiti į jį. Ji turėjo rimtų priežasčių, jau vien dėl sveikatos nepri-

KELEIVIO PRENUMERATORIŲ DĖMESIUI

Tie, kurių gaunamo Keleivio kamputyje šalia adreso nėra pašto numerio — zip code, malonėkite pirmą progą sužinoti savame pašte ir mums pranešti, nes nuo Naujųjų 1967 m. sausio 1 d. be zip code numerių paštai laikraščio adresatui neįteiks.

Kol mes tuos numerius surašysime, užtruks laiko.

Todėl jau dabar prašome mums pranešti savo pašto zip code numerį.

Administracija

IR ATSKRIDO JUODAS VARNAS..

Tai Antano Gustaičio naujausioji satyrinių ir humoristinių eilėraščių knyga, kurią puošniai išleido Algimanto Mackaus Knygų Leidimo Fondas. Ji papuošta dailininko Romo Viesulo aplanku, kietais aparais ir kainuoja tik 3 dolerius.

Šioje satyrinėje bei humoristinėje poezijoje Ant. Gustaitis neša ant savo pečių visos mūsų visuomenės nusidėjimus. Galit įsitikinti. Gal ten ir savo kaimynų ydas atpažinsite.

Si knyga Bostone gaunama Keleivio administracijoje. Užsakovams išsiunčiame ir į kitas vietas.

ADMINISTRACIJOS PRASYMAS

"Keleivio" administracija prašo gerb. skaitytojų, kurie keičia adresą, pranešant naująjį adresą neužmiršti parašyti ir senąjį.

Nepamirškite parašyti pašto numerio — zip code.

siimti jokių pareigų, bet niekas tuc nenorėjo tikėti. Norėdama išvengti nereikalingų itarinėjimų, žmona su motina, pasiėmė vaikus, išvažiavo pas gimines į kaimą, ir su anuo rateliu jos visi reikalai pasibaigė.

(Bus daugiau)

LABAI ĮDOMUS ATSIMINIMAI

Atsiminimus visuomet įdomu skaityti, todėl siūlome įsigyti šias mūsų žinomų žmonių gyvai parašytas atsiminimų knygas:

DU MEDINIAI IR TRYS GELEZINIAI KRYŽIAI, Antano Sukio atsiminimai iš Lietuvos Nepriklausomybės kovų, 376 psl. kaina \$3.00

PER GIEDRĄ IR AUDRĄ, Mykolo Vaitkaus atsiminimų (1909-1918) IV tomas, 272 psl., kaina kietais viršeliais \$3.75, minkštais viršeliais \$2.50.

LIETUVA BUDO, Stepono Kairio, 416 psl., kaina \$5.50

TAU, LIETUVA, Stepono Kairio, 480 psl., kaina \$6.00

DIENOJANT, Kipro Bielinio, 464 psl., kaina \$6

PENKTIEJI METAI, Kipro Bielinio, 592 psl. kaina \$6 (Kas su "Tau, Lietuva" kartu užsisako kitas čia minimas Kairio ar Bielinio knygas, tas kiekvieną sekančią knygą gauna už \$4).

ATSIMINIMAI IR MINTYS, Kazio Griniaus, I tomas, 300 psl., kaina \$2.

ATSIMINIMAI IR MINTYS, dr. Kazio Griniaus, II tomas, 336 psl., kaina \$5.

VYSKUPO P. BUCIO ATSIMINIMAI, I tomas, 320 psl., kaina \$3.50.

GYVENIMO VINGIAIS, dr. P. Kalvaitės-Karvelienės, 360 psl., kaina \$3.50.

VIEŅISO ŽMOGAUS GYVENIMAS (apie Dėdę Šerną), Antano Ruko, 206 psl., kaina \$2.

KĄ LAUMES LĖMĖ (apie Salomėją Nėrį), Petronėlės Orinitaitės, 234 psl., kaina \$3.

SIAURUOJU TAKELIU, K. B. Kriaučiūno, 178 psl., kaina \$2.

ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ, Petronėlės Liudžiuvienės, 88 psl., kaina \$1.

PALIK AŠARAS MASKVOJE, Barboros Armonienės, 253 psl., kaina \$3. Tas knygas galite gauti Keleivio administracijoje (636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127).

NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ ATSTATANT, Rapolo Skiepčio, 440 puslapių, kaina \$5.

ZVILGSNIS Į PRAITĮ, K. Zuko, 476 psl., kaina \$5

DOVANA MŪSŲ MAŽIESIEMS

Mūsų skurdi literatūra mažiesiems praturtėjo nauju leidiniu. Tai Danutės Bindokienės knygelė

"BALTOSIOS PELYTES KELIONĖ Į MENULĮ".

Jos kaina \$1.50. Paskubėkit pradžiuginti savo vaikus, nupirkite jiems tą knygelę. Ji gaunama ir Keleivio įstaigoje.

"Keleivis" jūsų draugas!

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Maiki, šiandien tu turi man pasakyti, kas per viena buvo ta Barbora Radvilaite, apie kurią tu pereitą kartą pradėjai, ale nepabaigai.

— Ji buvo Lietuvos kunigaikščio Mikalojaus Radvilos Rudojo sesuo, vėliau tapusi Lenkijos karaliene ir Lietuvos kunigaikštienė.

— O kaip tai galėjo būti?

— Tai yra ilgoka istorija, bet aš pamėginu ją tėti sutrumpinti.

— Bet pereitą kartą tu man sakei, kad tos Barbaros pikėris buvo įdėtas į Aušros Vartus Vilniuje. Ar tai teisybė?

— Palauk, tėve, palauk, priešmė ir prie Aušros Vartų, bet reikia imti nuo pradžių.

— Ar seniai tas buvo?

— Tai buvo apie prieš 400 metų, tėve, kada Lietuvą ir Lenkiją valdė tie patys valdovai.

— Argi buvo tokie laikai?

— Buvo, tėve. Lenkijos karaliai tada kartu būdavo ir Lietuvos kunigaikščiai. Vienas tokių buvo ir Žygimantas Augustas, kuris vedė Barbora Radvilaite.

— Okei, sakyk, sakyk!

— Kaip Lenkijos karalius, Žygimantas Augustas gyveno senoj Lenkijos sostinėje Krokuvoje, bet atvažiuodavo ir Lietuvos sostinė Vilniui. Tokiais atvejais Vilniuje būdavo keliai dideli rautai, kuriuose dalyvaudavo Lietuvos didikai ir pats kunigaikštis. Visi gerdavo, valgydavo, griedzdavo muziką, ir vykdavo šokiai. Kartą per tokią puotą kunigaikštis Žygimantas Augustas buvo supažindintas ir su Barbora Radvilaite. Ji jam labai patiko, nes buvo neapsakomai graži ir maloni. Kelias dienas jisai su ja linkmėnosi. Nors po šios pažinties visai turėjo grįžti Krokuvoje, bet dabar jau pradėjo eiti visokių gandų apie šią romaną.

— O kas yra gandai?

— Tai yra pletkai, liežuvavimas, apkalbos.

— Kodėl?

— Matai, smalsuoliai nu-

žiūrėjo, kad iš savo rūmų kunigaikštis per sodą slapčiom lankosi Barbaros rūmuose. Liežuviai pradėjo taip malti, kad Radvilaite brolis ir pusbrolis buvo priversti prašyti kunigaikštį, kad jis pas Barbora paslapčiom nesilankytų. Ir jis prižadėjo to daugiau nedaryti. Tačiau gandai nenutilo. Jie labai kenkė Radvilų garbei.

— O kas tie Radvilai buvo?

— Jie buvo tų laikų Lietuvos didikai, labai žymūs vyrai, gerai išsimokslinę, labai turtingi ir artimi kunigaikščio Žygimanto Augusto bičiuliai. Tuo metu jų buvo Mikalojus Juodasis ir jo pusbrolis Mikalojus Rudasis. Pirmasis buvo visos jų šeimos galva ir iškiles, kaip nevaikuotas Lietuvos karalius. Visi prieš jį lenkėsi. Kai jis atvykdavo į Ponų tarybą, tai net ir pats didysis Lietuvos kunigaikštis Žygimantas Augustas atsidodavo. Jis turėjo daug dvarų ir pilių ne tik Lietuvoje, bet ir kitur. Turėjo net ir savo armiją. Jo pusbrolis Mikalojus Rudasis buvo taip pat labai turtingas ir įtakingas tarp Europos valdovų. Jis išsiūpino iš Vokietijos imperatoriaus sau ir visai Radvilų šeimai šventosios Romos imperijos kunigaikščių titulą su paveldėjimo teise, ir Žygimantas Augustas tą titulą patvirtino.

— Nu, tie titulai man nerūpi, Maiki. Bet pasakyk, kaip Barbora Radvilaite pasidarė Lenkijos karaliene?

— Prie to aš ir einu, tėve. Aš norėjau tik paaiškinti, kas buvo Radvilos. Nežinau, kad jie buvo taip aukštai iškile Lietuvoje, jiems norėjosi dar iškilti ir Lenkijoje, norėjosi susigiminiuoti su jos karaliumi. Todėl jie stengėsi suporuoti savo seserį bei pusseserę Barbora su Žygimantu Augustu. Ir kai pajuto, kad jis atėjo į Barbaros rūmus, jie pasiėmė kuniga ir užklupo pas ją Lenkijos karalių. Tuoj atsirado jos motina, vienas seniūnas, ir prie šių liudininkų kunigas surišo Barbora su Lenkijos monarchu Žygi-

mantu Augustu, kuris buvo kartu ir Lietuvos didysis kunigaikštis.

— Tai reiškia, buvo vėsėlija, ar ne?

— Tai buvo slapta santuoka, tėve. Po to Žygimantas išvyko Lenkijon rūpinis šitos santuokos pripažinimu. Bet tai buvo labai sunkus uždavinys. Lenkų ponai piestu prieš jo vedybą atsi-tojo. Jie nerorėjo, kad lietu-vė Barbora Radvilaite bū-tu jų karalienė. Po ilgų ir varginančių pastangų Žygi-mantas Augustas sugrįžo Vilniun nieko nepesęs. Čia jis susaukė savo rūmuose vi-są ponų tarybą ir pristatė jiems Barbora kaip savo žmoną. Ji tapo pripažinta Didžiąja Lietuvos kunigaikš-tiene. Bet Lenkijoje rinkosi didelė audra prieš Barbora Radvilaite. Todėl Žygiman-tas Augustas ir vėl išvyko Krokuvoje. Vėliau atsikvie-tė ir Barbora. Pagaliau 1550 metu gruodžio 7 dieną Kro-kuvoje Barbora buvo iškil-mingai vainikuota Lenkijos karaliene.

— Maladec, Maiki! Pir-ma aš to nežinojau.

— Bet Barbora neilgai ta-laime džiaugėsi, tėve. Ji tuo susirgo ir negalėjo iš lo-vo pasikelti. Nujausdama mirtį, ji prašė nelaidoti jos kūno Lenkijoje, bet parvežti į Vilnių. Ir netrukus ji mirė.

Vyras parvežė jos kūną Lie-tuvon ir palaidojo Vilniaus katedroje. Jis labai ją my-lėjo ir užsakė italų dailininkui nupiešti iš jos atvaizdo paveikslą, kurį Lietuvos liaudis garbina Aušros Var-tuose. Taip sako Sruogienės parašyta Lietuvos istorija: esą manoma, kad Aušros Vartuose yra įamžinti Bar-boros Radvilaite's bruožai. Amerikoje galvojama, kad dėl to mūsų kunigai ir nenor-ėjo Washingtono koplyčioje kopijuoti Aušros Vartus. Jie pasirinko daug menkesnės šiluvą. Matyt, ir jie tiki, kad Aušros Vartuose žmo-nės garbina ne Panelę švenčiausią, bet Barbora Radvilaite Žygimantienę. Didžia-ją Lietuvos kunigaikštienę ir Lenkijos karalienę.

— Nu, aš tau pasakysiu, Maiki, kad tu čia gražiai nu-šnešėjai, ale aš dabar neži-nosiu, ka mislyti: ar tai tei-sybė, ar ne.

SKAITYK STASIO MICHELSONO PARASYTĄ KNYGĄ: "Lietuvių Ieivija Amerikoje." DAUG PAVEIKSLŲ. KAINA MINKŠTAIS VIKSAIS \$4.00. KIETAIS—\$5.00

GERA KNYGA DOVANAI

Jeigu norite kalbančiam angliskai padovanoti knygą, tai pasirinkite dr. A. Šapokos "Vilnius in the Life of Lithuania", 174 psl., daug paveikslų, kaina tik \$1.50.

STEPONO KAIRIO PORTRETAS

Keleivio administracijoje galima gauti dailininko Adomo Varno pieštą Lietuvos nepriklausomybės paskelbi-mo akto pasirašytojo Stepono Kairio spalvotą portretą 8 x 6 colių dydžio už 80 cent.

Esperanza del Valle Vasquez iš Mexico City, pirmoji išlikusi gyva ligonė, kuriai Metodistų ligoninėje Hous-tone, Tex., buvo įstatyta dirbtinė širdis. Ji laiminga grį-žo namo, bet po kelių mėnesių vėl turės atvykti ton li-goninēn patikrinimui

IŠ TOLIMŲJŲ HAWAJŲ

A. JENKINS

Lietuvaitė laimėjo
gražuolės varžybas

Marijona Šimkutė iš West Hartford, Conn., praėitą sa-vaigalį atostogavo Hava-juose. Ji buvo laimėjusi gra-žuolės titulą savo kolonijoje. Kai atvyko į šį kraštą, čia ją pasitiko būrys laikraštinin-ky, ir ji laimėjo visos šalies jau parinktų gražuolių titu-lą.

Šias varžytynes ruošė stambūs pramonininkai — Coca Cola, Eastman Kodak, Ford Motor, United Air Li-nes ir Hiltono viešbučių sin-dikatas. Gražuolių sėjimas vyko visoje šaly, dalyvavo tūkstančiai mergaičių, nes buvo žadėta bent trisdešim-čiai stipendijos aukštajam mokslui, apmokama kelionė ir atostogos Havajuose.

Keliolika tūkstančių mer-gaičių išsiėjo, teliko 31, ir jos visos kartu atvyko į Ha-vajus. Čia jos buvo vėl nuo-dugniai apklausinėtos ir ko-misijos pertikrintos ir galu-tinai išspręsta — garbės vai-nikas atiteko lietuvaitėi.

Šeštadienį vietinio rytinio dienraščio "Honolulu Ad-vertizer" pirmame puslapyje buvo įdėtas nepapratai gražios mergaitės atvaizdas, po kuriuo buvo taip parašy-ta: "Mary Shimkus, 21, from West Hartford, Conn." ir pažymėta, kame ji apsi-stojusi.

Nieko nelaukęs, patelefo-navau į viesbutį, ir mano laimei atsiliepė mergaitės malonus balsas.

— Ar kalbi lietuviskai? — paklausiau.

— Taip! Nedaug, bet su-sikalbu, — atsakė jina.

— Gerai, daug nereikia, pakankamai susikalbėti ir to už tenka. O mums labai malonu išgirsti lietuviską žo-dį ir būtų dar maloniau tamstą susitikti mūsų pasto-gėje, arčiau susipažinti, pa-sižmonėti ir gauti žinučių iš Naujosios Anglijos lietuvių gyvenimo.

— Kad aš nežinau, kur tamstos gyvenate ir kaip ten ruvukti? — prasitarė mer-gytė.

— Dėl to jums tebūna mažiausia rūpesčio, tik duo-kite žodį, o aš atvyksiu savo automobiliu, ir netruks dviejų valandų, kai būsite mūsų samanoje bakūžėje ant marių krantelio, kur mes gyvename.

— Kaip toli nuo čia gyve-nate?

— Virš 50 mylių.

— Tokia didelė čia sala?

— Neperdidelė, tik 589 keturkampės mylios.

Gražuolė Marija Šimkutė su Ke-leivio bendradarbio A. Jenkinso žmona.

— Gal rytoj, šiandien už-imta.

— Gerai, kuriuo laiku ry-toj atvykti?

— Nežinau, gal po pietų, pavakaryą nes mūsų numa-tyta vykti į Pearl Harbor, kur japonai pradėjo prieš Ameriką antrąjį pasaulinį karą ir kur mūsų šalies lai-vyną paskandino. Kai par-grišiu iš ekskursijos, jums patelefonuosiu.

Sekmadienis buvo labai gražus, visą dieną išbuvau ramie ir vis laukiau telefo-no skambučio, bet niekas nē kukšt, — aišku, visi plaukio-ja po mėlynąjį Pacificą, daugumas paplūdimiuose, tai ir mūsų Marytė su savo gražuolių grupe laivelyje plūduriuoja Ramiajam van-denyne.

Firmadienio rytą 5-tą va-landą telefono skambučių užklupau tas gražuolės, kar-tu ir Marytę, dar bemiegan-čias.

— Na, tai kaip šiandien ar susitiksiu?

— Ne ryte, gal po pietų.

— Gi mes norėtume, kad Marytė pas mus valgytum pietus.

— Kažin, ar bus laiko: mes šiandien vakare aplei-džiame Havajus.

Pirmadienio popietį su-sitikome Waikiki paplūdi-miuose, visų pirma padarėm keletą nuotraukų ir pasiun-tėm Keleivio redakcijai. Jei tiks ir bus vietos, supažin-dinti visus savo skaitytojus su labai gražia lietuvaitė, kuri laimėjo svetimtaučių daugybėje gražuolės spren-dimą. Tai mūsų gyvenime retenybė ir kartu garbė vi-siems lietuviams.

Marytė Šimkutė yra 21 metų amžiaus, jos abu tėve-liai, kaip ir Marytė, gimė ir augo Hartforde, Conn. Ma-rytė mokosi Pembroke kole-gijoje, siekia aktorės profes-sijos. Dabar ji gaus stipen-diją \$500 savaitei ir galės mokytis, kur tik norės.

PALENGVINKITE MŪSŲ DARBĄ

Kiek laiko ir pinigų sutau-pytume, jei mielieji prenu-meratoriai nelauktų, kol juos paragina rašykėti, o pa-tys, be paraginimo, prieš atsiųstų reikalingą sumą.

Esame labai dėkingi tiem kurie tokių raginimų nelaukia, ir tikime, kad ateityje prenumeratorai pasibaigiant vis mažiau bebus tokių, ku-riems reikės siųsti primini-mus.

Keleivio adm-ja

JAU RUOSIAMAS

1967 METŲ "KELEIVIO"

KALENDORIUS

Jį redaguoja Stasys Michelsonas

Kaip kasmet, kalendoriuje bus svarbių ir įdomių skaitymų, informacijų, eilių, juokų ir patarimų

Kalendorių galima užsisakyti kartu su "Keleivio" prenumerata arba atskirai.

Kalendoriaus kaina tik 95 centai.

PERNAI PASIVELINUSIEJI UŽSISAKYTI KA-LENDORIAUS NEGAVO, TODEL SIEMET NEPASIVĖ-LINKITE UŽSISAKYTI.

Kalendoriaus užsakymus ir pinigus prašome siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 East Broadway — South Boston, Mass. 02127

Ar skaitei šias knygas?

STEPONO STRAZDO EILERAŠČIŲ RINKINYS, 159 psl., kaina \$2.50.

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA. Parasė J. Augustaitis, 154 psl., kai-na \$1.50.

VIENŲ VIENI dvidešimt penkerių metų rezistencijoje parasė N. E. Sūduvis, 424 psl., aiškiai pavaizduojama, kaip lietuviai priešinosi vo-skiečių okupantams, kaip priešinosi ir tebesipriešina komunistų okupacijai, kai-na \$4.

LIETUVIAIS ESAMĖ MES GIMĖ, lietuvių dainynas, 100 dainų su gaidom dai-navimui ir pianinui, suda-rė Juozas Zilevičius, kai-na \$4.50.

LAUK, MANO LAIVELI, Petro Segato eilėrašciai, 111 psl., kaina. . . \$2.00

SVENTADIENIS UZ MIES-TŲ, Marlaus Katiliškio 17 novelių, kaina \$5.00.

VYNUOGĖS IR KAKTU-SAL Julijos Svabaitės ei-lėraščių rinkinys, 96 psl., kaina \$2.00.

SIDABRINĖS KAMANOS, Kazio Bradūno eilėraščių premijuotas rinkinys, 94 psl., kaina \$2.

AUKOS TAURĖ, Stasio Santvaro 5-ji eilėraščių knyga, 150 puslapių, gra-žiai įrista, kaina. . . \$2.50.

KATRYNA, Sally Salmi-nen, garsios švedų rašyto-jos romanai, 291 psl., kai-na \$5.00.

PANEVĖŽYS, didžiausia knyga apie tą miestą ir a-pylinkę, 430 psl. kaina \$6.50.

RUDENS SAPNAI, Kotry-nos Grigaitytės eilėrašciai, premijuota knyga, 80 psl., kaina \$2.00.

ASTAI — STRAIPSNIAI, ATSIMINIMAI, parasė Juo-zas Liūdžius, 246 pusla-piai, kaina . . . \$3.00.

VIENTISI MEDZIAI, roma-nas, parasė Aloyzas Baro-nas, 117 psl., kaina \$1.50

CUZŲ KLUBAS, Antano Tuho 11 novelių, 196 psl., kaina . . . \$3.00.

ANGLŲ KALBOS GRA-MATIKA, 215 psl., kieti vir-seliai, kaina . . . \$3.50

VEIDU PRIE ŽEMES, para-sė Kotryn aGrigaitytė, 13 novelių, 204 psl., kaina \$2.00.

NEPRIKLAUSOMOS LIE-TUVOS PINIGAI, Jono K. Kario, 225 psl., kaina \$5.

SENOVĖS LIETUVIŲ PI-NIGAI nuo seniausių laikų iki 1795 m., Jono K. Ka-rio, 396 psl., kaina . . . \$10.

Tas knygas galima gauti Keleivio administracijoje:

636 E. Broadway,
So. Boston, Mass. 02127

Imkit ir skaitykit
ką tik išėjusią
Kipro Bielinio
knygą

**TERORO IR VERGIJOS
IMPERIJA SOVIETŲ
RUSIJA**

Joje smulkiai aprašyta bolševikinio teroro sistema, tos vergų stovyklos, kuriose kentėjo ir žuvo mūsų broliai, seserys, giminės ir draugai. Knygos kaina — \$2.50.

MOTERŲ SKYRIUS

JONAS JANUŠKIS

Iš atsitiktinio kareivio užrašų

(Tęsinys)

1940. 8. 7

Šiandien iš mūsų tarpo pirmieji kareiviai paleidžiami. Pirmieji demobilizuotieji! Demobilizacijos formalumai, dokumentai ir t.t. paaiškės vėliau, bet pats faktas žmones veikia teigiamai. Baigiau "Les Enfants Gates" — jokio gilesnio įspūdžio nepadarė, jokių problemų manėje nesukėlė. Atrodo, autorius su pretenzijomis graibosi po buržuazinį mėšlyną.

Pradėjau skaityti A. Gide dienyne. Idomu iš pat pradžių. Kažkokiame laikraštyje skaičiau, kad prancūzai pradėjo karą su 500 naikintuvų ir 20 bombonešiu. Ar taip? Ar tai tik moderniškesni lėktuvai? Iš viso tokios relikvijos daro sunkų įspūdį.

1940. 8. 7.

Mūsų demobilizuotieji vyrai dar nepasirodė iš raštinių. Visi įdomaujasi, kokius popierius jiems duos, kokius formalumus tenka atlikti ir pan.

Laikraščiuose skaičiau Harnegaray pareiškimą apie būsimą "moters statutą" — šeimos centrinę ir pagrindinę padėtį valstybėje. Kartu rašoma apie darbo laiką, kuris numatomas 51 valandą per savaitę. Moters statutas ir darbo laiko klausimas numatomas spręsti radikalai, atsi-palaidavus nuo visokių priekabinių laikų vyravusių varžtų. Jei reikia vaikų — reikia mušt bevaikius ir remti vaikus žmones. Reikia išjudinti sveikatingumo klausimą, kovą su abortais ir t.t. Dirva plati: grįžimas į kaimus, grąžinimas moters į židinį, mergaičių atitinkamas mokslinimas ir t.t. ir t.t.

1940. 8. 9

Šiandien stovykloje galima stebėti painingus demobilizacijos ženklus, kurie pagilėje, išplitę, gali privesti prie labai nemalonių komplikacijų. Nemalonių mums!

Vienas batalionas atsisakė eiti į girią malkų. Mūsų kuopoj dėl menkniekio įvyko susikirtimas su leitenantu. Leitenantas pasikarščiavęs metė į mūsų sekciją žodį "puteines", į ką kareiviai pradėjo reaguoti protestais. Leitenantas pradėjo žmones tildyti, o kai vienas vis bandė protestuoti, jam duota 4 paros arešto. Visai kuopai uždrausta šiandien išeiti į laisvę (į miestą ar aplamai už stovyklos ribų). Grįžtant iš stovyklos, pakely kažkokios kuopos kareiviai "susiėmė" su mūsų leitenantu ir pradėjo, nežinau dėl ko, jį uiti, šaukti ir bendrai reikšti jam labai nedraugiškus jausmus. Grioje leitenantas pabrėžė, kad nereikia klausyti paskalų: mes esame kareiviai, todėl turime laikytis kareiviškos drausmės ir kariškos jurisdikcijos reikalavimų.

Atmosfera stovykloje ir mūsų kuopoje neįauki, bet nieko nepataisomo neįvyko ir, atrodo, dar negreit įvyks. Mat, čia visi žmonės turi daug ką prarasti — galimas buvusių kareivių teises, teisę gyventi Prancūzijoje, natūralizacijos galimybes, darbo sąlygų toki ar kitokių nustatymą, liudijimus ir visokius popierius. Kadangi čia šiaip ar taip nebeilgai teks būti, o triukšmaujant galima daug ką prarasti, tai retas kuris norės leisti į avantiūras. Nelaimė gali įvykti gaivališkai, kai žodis po žodžio viens kitą įkaitina ir gali pasikarščiuoti iki kvailysčių.

Iki rugpjūčio 7 d. nakties mes buvome kareiviai, o po to mus kažkas pradėjo laikyti "buvusiais savanoriais", esą, nebekareiviais, o šiaip stovykloje iki demobilizacijos pravedimo laikomais žmonėmis, buvusiais kareiviais. Oficialiai gal ir taip, jei skaityti, kad demobilizacija baigėsi rugpjūčio 7-os vidurnaktį. Bet esmėje, nežiūrint formos, mes liekame kariškos disciplinos rėmose. Ir tai normalu. Svarbu, kad vadovybė surastų šiojį tokį "užbovimą" kareiviams — darbą, gimnastikos pratimus, maudynes ir t.t. Idomu, kaip nusiramins marga tarptautinė minia, kuri čia nešioja kareivio uniformą?

Visi čionykščiai nesusipratimai yra minios psichologijos padaras — žmonės nepatenkinti, kad jų nepaleidžia, nepatenkinti, kad jų netraktuoja taip, kaip prancūzų kareivius; kai kas paleido gauda, kad neduosią "prinio" — 1,000 frankų, nes esą toks priklausas tik prancūzams. Bendras nepasitenkinimas, kylas iš čia buvimo betikslškumo, pakurstytas tikra ar tariama nelygybe traktavime, išaukia savotiškas kalbas, kažkokį liguistą mažavertiskumo jausmą, tikėjimą į paskalas (mus padarys, kaip ispanus, darbo galvijais, kurie stovyklose turės dirbti už nieką!). Iš kalbų, vedamų privačiai, prieinama prie pasikalbėjimo grupės, o kai einama į užsiėmimą, tai ir rikiuotėje apie tai irgi įvairiais būdais pasisakoma. Kai tokiu

Monaco princesė Grace kalbasi su žurnalistais Philadelphijos aerodrome. Prieky jos sūnus Albertas.

JONUKAS KELIAUJA

Pasaka

Pagal M. Kanapnickienės pasaką iš lenkų kalbos lietuviškai parašė

Jonas Valaitis

(Tęsinys)

SUSITINKA SU GANDRU

Vai kaip miela, kad galiu Puikų rytą eit keliu.

Laksto paukščiai ir čirena: —Kur eini, Jonuk? Kas gena?

—Į pasaulį noriu platų! — Išdidžiai Jonukas atsako.

Po plunksnelę paukščiai skyrė. —Eikie sveikas! — jį pagyrė.

Eina linksmas, tarsi skrenda... Nagi vandeniu jau brenda

Ir pamato gandrą — žiūri, Kad snapo jis žuvį turi.

Čia Jonukas gandrui sako: —Ar varliū tau nepakako?

—Ar, ponuli, tau ne gėda, Kad žuvelę mano ēdi?

—Apie tai aš negirdėjau, — Prasiziojęs sutratėjo,

O žuvelę pasispardė. Pliumpt į vandenį ir nardo.

—Aš sakau tau atvirai: Ar tai šitaip ar gerai?

—Baloj tau varliū lig soties, — O žuvis ryjį, besoti!

—Sveikas būk, gandreli! Eisiu — Miškas dar toli, nedelsiu;

Bet, kai grįsiu, pažiūrėsim, Mudu vėl čia pašnekėsim.

(Bus daugiau)

momentu iškyla koks nors menkutis incidentas, tada žmonės nebevaldo nervų, ir kartais pasirodo tokie įvykiai, kaip šiandien.

Pastebėtina, kad jokio "židinio", kurstymo centrų ar atskirų asmenų, turinčių užpakalinių minčių, visai nematyti. Viskas eina grynai gaivališkai, savaime, be jokio pylimo aliejaus iš šalies. Publika čia, aplamai paėmus, nachališka, bet ir baili. Žmonės neturi nė mažiausio noro rizikuoti, neturi jokių politinių minčių, valdyti juos, at- rodo, nesunku. Jei nebūtų tų "goffų" (klaidų, neapsižiūrėjimo) iš vedančiųjų pusės, gal iš viso jokių nesusipratimų nebūtų.

(Bus daugiau).

Teisės patarimai

Advokatė M. Šveikauskienė sutiko atsakyti į keleivio skaitytojų klausimus teisės reikalais. Tie klausimai turi būti bendro informacinio pobūdžio. Klausimus ir atsakymus spausdinsime šiame skyriuje. Laiške reikia pažymėti, kad esate Keleivio skaitytojas.

Klausimus prašome siųsti tiesiog šiuo adresu:

M. Šveikauskas, Attorney at Law, 8 Belgrade Ave., Roslindale, Boston, Mass. 02131.

Klausimas

Gerbiamoji,

Čia yra ne vieno asmens (mano), bet kelių "Darbininko" ir "Keleivio" skaitytojų, senų viengungių, reikalas, ir visų jų vardu kreipiuosi į Tamstą, prašydamas išaiškinti ir patarimo. Reikalas štai koks:

Viengungis, kurio šeima likusi Lietuvoje, jau virš 60 metų amžiaus, nepertvėčiusios sveikatos, turi būti viskam pasirošęs. Jis turi truputį santaupų banke savo paties vieno vardu. Kaip jis turėtų geriausia susitvarkyti teisiniai, kad, jam mirus, be didelių nuostolių jo santaupomis galėtų pasinaudoti Lietuvoje gyvenę vaikai. Kurie, kaip žinia, visada ir visko trūksta? Sakysime, reikia surašyti testamentą. Testamentas bus vienas, o pinigai banke. Atsitikus kad testatorius staiga miršta, testamentą vykdytojais gali nesusipėti iš banko pinigų paimti, nes tokiais atvejais (kaip čia kiti mumo aiškino) policija uždeda pinigams areštą, ir net laidotuviams tų pinigų negalima gauti. Kad laidotuviams pinigų būtų, sako, reikia bent kokią sumą laikyti arba pas koki 3-čią asmenį, arba kuo paslėpus namie. Tokiu 3-ju asmenų sunku numatyti, o ir namie laikyti nepatogu, nes abiem atvejais nežinia, kada gali prisireikšti pinigų laidotuviams. Laikomus ramie gali kas pavogti, taip pat viengungio mirties notacija būte ieško (be pašalinių asmenų, liudininkų) ir radusi lengvai gali pasisavinti. Ir trečia. —abiem atvejais (visi rįsima su nežinia, kada gali prireikti) nuostolinga, nes pinigai neneša jokio procento, o bankelis moka ir, be to, kaini minėjau, pinigai pavojuje.

Laikyti pinigų saskaitoje, bendroje su kitu asmeniu, yra tie patys pavojai ir rūpesčiai: po savininko mirties, kol tas "kitas" nueis į banką ir paims pinigus, tai jau areštas gali būti uždėtas: o jei jis ir suspėtu išimti, tai jam vistiek reikės su teismu turėti reikalą ir pagaliau mokėti valstvei palaiiku mokėti, taip, kad ne daug kas ir beliktų palikuonims.

Manysčiau, gerai būtų, kol viengungis pats gyvas, išsusi šeimai siuntiniais pinigais, kad jie ten pasinaudotu. Tačiau ir vėl tas pats klausimas — nežinia, kiek ilgai tam viengungiui teks gyventi, kad jam pačiam nepritrūktų praevenimui lėšų, kurių, reikia pasakyti, nėra jau tiek daug.

Testamentą rašant, ar reikia, kad liudininkai ir vykdytojai dalyvautų, ar galima ir vėliau surinkti jų pinigai yra saugūs.

Kiek turi būti liudininkų, ir ar jie būtinai turi būti testatoriaus pažįstami, ar bet kas gali pasirašyti?

Kiek turi būti testamentą vykdytojų — du ar trys — ir kaip jie skaitomi: pav., antrasis įstoja į vykdytojų veiksmus, tik pirmajam mirus ar atsisakius, ar jie gali veikti abu bendrai, sutartinai, pagal testamentą turinį ir prasmę?

Labai atsipirau už tiek daug klausimų: mat, kai kas neaišku, tai norisi atsiklausti autoriteto, kad kuo mažiau išpažintume klaidų, ir išvengtume nuostolių.

Iš anksto dėkojame, suinteresuotų ir savo vardu —

Cikagietis

Atsakymas

Tamstų keliamas klausimas yra itin opus ir aktualus. Gaunu daug laišku su panašiais klausimais, kai Tamstų. Tad į šį klausimą atsakysiu ir per "Keleivį" ir "Darbininką".

Kur reikia testamentą laikyti?

Patartina testamentą padėti į Probate Court, kur jį bus laikomas iki testatoriaus mirties. Testatoriui mirus jo testamentą vykdytojas gavęs mirties liudijimą, nu eis į Probate Court ir gaus testamentą, kurį jis pristatys teismui patvirtinti. Pas mus, Massachusetts, toks testamentas "saugojimas" (deposit) kainuoja 5 doleriai. Nemačiau, kad kitur tai daug brangiau kainuotų.

Dėl laidotuvių reikalingu pinigų

Kaip Tamsta pats pastebi, nėra patartina laikyti pinigų savo ir kito asmens vardu. Pinigus reikia palikti banke (jokiu būdu ne namie) savo vieno vardu. Miršiai ištikis, testamentą vykdytojas gali nueiti pas laidotuvių direktorių ir jam pranešti, kad pinigai yra "užšaldyti" tokiam ir tokiam tai banke, bet "stovi" tokio ir tokio asmens (mirusiojo) vardu. Kiekvienas laidotuvių direktorius žino, kad laidotuvių išlaidos yra "preferred charge" ir kad jis savo pinigų gaus iki cento. Net tokio atveju, kai yra skolų, laidotuvių išlaidos yra apmokamos pirmoj eilėj. Nepažįstu nė vieno laidotuvių direktoriaus, kuris atsakytų palaidoti, pilnai žinodamas, kad jis gaus visus savo pinigus, nors ir reikėtų kiek palaukti. Be to, Tamstų valstijoje yra specialus įstatymas, kuris leidžia vykdytoju užmokėti už laidotuves prieš "Probate". Ne visos valstijos tokius įstatymus turi, bet ir tai nėra jokių sunkumų, kai laidotuvių direktoriai žino, kad jų pinigai yra saugūs.

Dėl testamentų sudarymo formalumų

Liudininkais gali būti ir svetimi žmonės. Jie liudija, kad matė testatorių pasirašant testamentą, taigi jie liudija jo "Parašą". Testamentas turinys nėra jų reikalas. Testatorius pasirašo liudininkų akivaizdoje, o jie pasirašo jo akivaizdoje (presence) ir tuo pačiu laiku. Negalima parašus vėliau surinkti. Vykdytojams nereikia dalyvauti. Jie nepasirašo. Įvairiose valstijose reikalaujamas liudininkų skaičius skiriasi. Pas mus, Massachusetts, reikalingi trys liudininkai, pas Tamstas, Illinois, reikalingi tik du liudininkai.

Testatorius gali paskirti vieną arba daugiau testamentą vykdytojų (executors). Jis gali numatyti, kad jie turi veikti sutartinai (co-executors); gali jis ir numatyti, kad viena vykdytojų sritis priklausos vienam vykdytoju, kita — kitam. Jis taip pat gali numatyti, kas turi užimti vieno ar kelių vykdytojų vietas, jeigu jie, pav., mirtų prieš jam mirus, arba dėl kurios kitos priežasties negalėtų eiti vykdytojo pareigų. Lankstumas čia yra didelis, ir testatorius gali taip parašyti testamentą, kaip jam atrodo geriau.

Svarbiausia yra turėti testamentą. Be teismo (Probate) Tamsta neapsieisi. Jei ir mirsi be testamentu, bet gali atsirasti visokių nenumatytų keblumų. Jei turtas, kaip Tamsta sakai, yra mažas, Probate išlaidos bus kuklios.

Dėl testamentų mokesčių (inheritance tax) patarčiau Tamstoms per daug nesirūpinti. Jei turtas paliekamas artimoms giminėms (pav., žmonai, vaikams, tėvams ir pan.), — mokesčiai labai nedideli. Illinois valstijai reikia mokėti 2% nuo paliktos (kiekviena masmeniu) sumos (jei suma neviršija 50,000 dolerių).

Testamento vykdytojas (executor) gali būti testatoriaus paskiriamas "trustee" (patikėtinis), jei yra reikalo. Taipogi gali vienas ar keletas žmonių būti paskiriami vykdytojais, o kitas asmuo arba asmenų grupė gali būti paskiriami patikėtiniais (trustees).

Pageidaujama, kad asmuo, kuris rūpinsis siuntinių siuntimu į Lietuvą Tamstoms mirus, nusimanų apie dabartines Lietuvoje gyvenančių žmonių sąlygas. Jei tokių žmonių nėra, tai vykdytojais ir patikėtiniais gali būti bankai. Svarbiausias Tamstoms patarimas: Nedarykite testamentą "naminiu būdu". Pasitarkite su savo vietiniais advokatais, nes yra visokių technišku klausimu aplinkybių, apie kurias tik advokatas gali nusimanyti ir žinoti. Kiekviena valstija turi savo griežtus reikalavimus šioje srityje. Visokiems netikėtumams ir klaidoms išvengti, patariu Tamstoms dėl kiekvieno punkto pasikalbėti su vietiniais advokatais.

Ištaisoma klaida

Praeito numerio atsakymo ketvirtoji eilutė iš galo turėjo būti šitokia: "kad teismas manytu, kad..."

Vietinės žinios

Dail. C. Janušo paroda
atidaryta

Praeitą šeštadienį Tautinės S-gos namuose Kultūrinio Subatvakario programoj buvo atidaryta dail. Česlovo Janušo paroda. Dailininkas Bostono visuomenei savo darbus rodo pirmą kartą. Tai susidomėjimas buvo didelis. — parodos atidaryman susirinko pilnutėlė salė, buvo svečių net iš tolimųjų apylinkių.

Parodos atidarymą žodį tarė rašytojas Stasys Santvaras. plačiau nušviesdamas didžiulias dailės meno sroves, vykstančią atkaklią kovą tarp realizmo ir modernizmo, pačiuodamas jo žymiųjų atstovų ir kritikų nuomones ir išvadą pabrėždamas, kad vienos ar kitos srovės darbai yra vertingi ir net amžini, jeigu jie tikrai talentingai sukurti. Jis plačiau apibūdino dail. C. Janušo realistinę kūrystą, atkreipdamas dėmesį į jo spalvingus ir vis kitos nuotaikos jūros vaizdus ir Lietuvos gamtos peizažus.

Į parodos atidarymą atsilankė ir naujasis klebonas kun. Antanas Baltrušėnas, kuris čia tarė sveikinimo žodį, pasidžiaugdamas lietuvių menininko kūryba, čia regimomis gausiomis kultūrinėmis vertybėmis, pažadinančiomis ir Lietuvos nematčiusį didžiulius savo tautos talentais. Jis pažadėjo į šią parodą atkreipti ir kitų savo parapijiečių dėmesį ir ją vertai pareklamuoti. Tuo raėjasis klebonas išreiškė norą aktyviai dalyvauti kolonijos kultūriniam gyvenime.

Dail. C. Janušas padėkos kalbą trumpai išdėstė savo kūrybos principus, savo pažiūras ir realizmą, kurį jis puoselėja, ir modernizmą — abstraktizmą, į kurį jis žiūri skeptiškai.

Kaip paprastai, šia programos dalį gyvai pajavirino subatvakarių rengimo komisijos pirmininkas inž. Ed. Cibas savo gaivaus humoro žodžiu.

Parodoje išstatyta apie 70 aliejinių ir akvarelinių tapybos darbų — Lietuvos ir Amerikos vaizdų. Tik per porą dienų gausūs parodos lankytojai jau nupirko 20 paveikslų.

Dail. C. Janušo paroda bus atidaryta kasdien nuo 7:30 val. vak. iki 10:00 val. vak., o šeštadienį nuo 1:00 iki 6:00 val. vak., kada įvyks parodos uždarymas.

Ieškojimai

Ieškau Levusės Kuneikaitės-Hazenbain, gyvenusios, o gal ir tebegyvenančios Chicagoje. Ji pati arba kas apie ją ką žino, prašomi parašyti šiuo adresu: Miss Bronė Kuzminkaitė, 19 Elsham Terrace, Leeds 4, Yorks, Gr. Britain.

Ieškau namų šeimininkės, ne rūkančios, nevarojančios svaigųjų gėrimų, ne senesės kaip 60 metų amžiaus. Kreiptis: G. R. Lodge House, 12 West Ave. N., Hamilton, Ont. Canada.

KURIUO NUOBODU VIENOM ATSLIEPKITE!

Nuobodu ir man vienam gyventi. Esu ramus, taikingas ir teisingas pensininkas. Jei ieškote irgi gyvenimo draugo — parašykite:

Ignas Banis
1301 N. 7 Street
Clinton, Ind. 47842

Išraiškos šokio ir literatūros vakaras

Eastono LB Kultūros Klubas spalio 22 d. So. Bostono Piliėčių Dr-jos salėje rengia didelį išraiškos šokio ir literatūros vakarą.

Programoje dalyvaus išraiškos šokio meistrė Birutė Vaitkūnaitė-Nagienė su savo partnerėmis iš Montrealio. Literatūrinėje dalyje poetas dr. Henrikas Nagys iš Montrealio pristatys rašytojo Antano Gustaičio satyrinę bei humoristinę kūrystą ir jo knygą "Ir atkrido juodas varnas", taip pat skaitys savo poeziją. Savo naujausios kūrybos paskaitys poetas Stasys Santvaras ir minėtos knygos autorius Antanas Gustaitis.

Padėka

Rugpjūčio 20 d. atšventėme savo vedybinio gyvenimo 25 metų sukaktį. Banketas įvyko Stepono Dariaus posto patalpose. Šią mūsų šventę suruošti labai daug ir maloniai savo patarimais ir darbu padėjo ponai Katerina Mikėnienė ir jos dukterė Irena Kenty, kuri buvo ir šios šventės svečia.

Joms už jų didelį mums parodytą nuoširdumą mes nuoširdžiai dėkojame

Mes dėkojame svotui Broniui Bajerčiui ir Jonui Jonaičiui už svečių tvarkymą. Didelis aciu visiems giminiams ir draugams bei draugėms, visiems bičiuliams, kurie mus šioje šventėje pagerbė gausiu atsilankymu, nuoširdžiais sveikinimais žodžių ir raštu, o taip pat piniginėmis ir brangiomis daiktinėmis dovanomis mus gausiai apdovanojo.

Taip pat dėkojame savo sūnui Alfonsui ir dukrelei Reginutei už gražius žodžius sveikinimus ir linkėjimus, o sūnui Romui, kuris dabar atlieka karinę prievolę Amerikos marinuose, už atsiųstą mums šventės proga gražų sveikinimo laišką.

Sunku šiame rašte visus pavardėmis išvardinti, bet mes visus atsimename ir visados atsiminsime.

Dar kartą visiems ir visoms nuoširdžiausias aciu.

Alfonsas ir Aleksandra
Baikai

Londono rūbų madų kūrėjas H. Amies pateikia tokį naują apdoro fasoną

I. Kamantauskienė išvyko į Washingtoną

Irena Kamantauskienė išvažiavo į Washingtoną, kur ji pas savo gimines praleis atostogas.

Mirė B. Skerstonas

Rugsėjo 10 d. mirė Randolphe gyvenęs senas Keleivio skaitytojas Bronius Skerstonas, palikęs liūdinčias žmoną Mortą ir dukterį, kurioms reiškiamė gilią užuojautą.

JAV parama užsieniui

ZIGMAS GURA

JAV suteikia kitoms valstybėms daug paskolų, pašalpų, investicijų įvairioms įmonėms, mokykloms, bibliotekoms, ligoninėms ir kt. pastatyti ar įrengti, bet meli už tai neišsigauna. Todėl ir kongrese ir, apimai, visuomenėje yra tokių balsų, kurie reikalauja abejonių dėl tų didžiulių sumų išleidimo prasmingumo.

Geresniam vaizdui prisiminkime tos pagalbos užsieniui skaičius, kurie galbūt pasikeitė, bet tie pasikeitimai bendro vaizdo nekeičia.

Pokariniais laikais JAV išleido užsienio paramai daugiau nei 100 milijonų dolerių (bilijonas yra tūkstantis milijonų). Net komunistinė Jugoslavija iki 1958 m. gavo daugiau visokios paramos, negu visos Pietų Amerikos valstybės. Jugoslavija nuo 1950 m. iki 1961 m. rugsėjo gavo pusantro bilijono ekonominės, vieną bilijoną karinės pašalpos, be to, jai davė UNRRA 455 mil. dol. ir CARE 500 mil. dol., taip pat paskolų iš Tarptautinio banko, Prancūzijos ir Anglijos vyriausybės.

Aiškinama, kad tie bilijonai, sukišti į komunistinę Jugoslaviją, apsimokėjo, nes Jugoslavija išsilaikė nepriklausoma nuo Maskvos ir, esą, supūdė Maskvą su Pekingiu. Aš labai abejoju, kad Titui tai būtų pasisekę, jeigu Kinija neįsivėlė tos natūralinės istorinės skriaudos ir neapykantos rusams dėl užimtos Mandžūrijos, Sibiro ir Mongolijos. Be to, tikrasis ginčo objektas gal ne tiek užgrobtos žemės, kiek Maskvos valdžios pramonės veržimasis į Kinijos rinką ir Kinijos noras vystyti savąją pramonę. Juk ir Vakarų Europoje dviejų rinkų trynimasis turi tikslą atsispirti ir likti kiek galima daugiau nepriklausomais.

Kinų vienalytei 800 mil. tautai, aišku, trūksta erdvės, kurios sovietai turi du kartus daugiau, o gyventojų beveik keturis kartus mažiau ir ju pusę sudaro kitos tautos, ne rusai. Tikėjime, kad kada nors ir kaip nors šis tautų kalėjimas subyrės ir komunistinė kolonizacija baigsis, kaip gana lengvai baigėsi kapitalistinių valstybių kolonijų viešpatavimas net pusiau laukinėms tautoms. O kol tai įvyks, ir Kinija nori nori prisigrobtį kolonijų, paverdama kitas tautas.

Sakoma, kad ir komunistinės Lenkijos palaikymas padidino jos pastangas gyventi labiau nepriklausomai nuo Maskvos.

Ir Indijai duotoji per paskutiniuosius 20 metų 6 bil.

Bostono

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Spalio 2 d. So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos III aukšto salėje Balfo metinis banketas.

Spalio 9 d. 3 val. popiet So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos III aukšto salėje Laisvės Varpo tradicinis rudens koncertas.

200 mil. dolerių pašalpa, nekaitant karinės pagalbos, duoda vilčių, kad ji liks nepriklausoma nuo komunistų, nors ir neutrali.

Čia verta prisiminti, jog savo laiku panaši Hooverio pagalbos akcija išgelbėjo komunistinę Rusiją ir sustiprino Stalino valdžią, kuri vėliau išžudė milijonus nekaltų žmonių ir neparodė nė mažiausio dėkingumo. Be to, visap slėpė nuo savo gyventojų, kad tai buvo Amerikos pagalba. Žmonėms teko tik trupiniai, nes didžiąją dalį pasiėmė komunistų valdžia savo pozicijoms sustiprinti. Panašiai yra ir kitur. Ir Pietų Amerikoje ta parama naudojasi daugumoje turčių, kurie savo rankose turi pramonę, prekybą, žemę, valdžią, bet nepasitiki savais tautų ateitimi, gautus milijonus siunčia į Šveicarijos ar JAV bankus, užuot investavę juos savo šalyje ir kėlę žmonių gerovę. Tokiu būdu atidėlioja būtinas reformas ir greičiau artėja prie žiaurių revoliucijų. Kubos, Dominikonų Respublikos pavyzdžiai.

Rašytojas Viktoras Hugo yra pasakęs, kad jokia karinė jėga negali nugalėti idėjos, kuriai atėjo laikas. Pavydžių daug. Lietuvos nepriklausomybė 1918 m. kolonijų subyrėjimas, o Pietų Amerikai geriausias pavyzdys Meksikos revoliucija 1910 metais. Kaip dabar į Dominikonu Respubliką, taip tada į Meksiką JAV pasiuntė savo kariuomenę. Bet tautos panašiu įsikišimu nemėgsta. Ir Meksikoj revoliucijai pasisekė, visų pirma tenkėte valdžia konfiskavo JAV žibalo versmės ir kitokias imones, įvykdė žemės reformą, atskyrė bažnyčiai nuo valstybės, smarkiai išvystė švietimą ir t. t. Vėliau ir JAV teko su revoliucijos padariniais susitikti.

Daugiausia paramos iš JAV yra gavusi Prancūzija (beveik 10 bil. dol.). Britanija gavo \$8.7 bil., Italija — \$6.3 bil., Pietų Korėja — \$6 bil., Vakarų Vokietija — \$5 bil., Tautinė Kinija — 4.7 bil., Japonija — \$3.9 bil., Graikija — \$3.5 bil. ir t. t. Net diktatoriaus Franco Ispanijai duota pora bilionų dolerių už leidimą įrengti kvertę karinių stovyklų, nors Franco pilietinį karą laimėjo tik Hitleriui ir Musolinui parėmus ginklais. Tame pilietiniame kare žuvo 1 mil. ispanų.

Dabar atominės bombos ir erdvės bei povandeninių laivų amžiuje visi mūsų žemės kampai pasidarė tokie artimi, taip greitai pasiekiami, kad taika tegali būti tik visuotinė. Deja, ją labai

sunku išlaikyti. Nors JAV sėpia visus, net priešus komunistus, visvien nesiseka pašalinti tarptautinės įtampos. Mat, neturtingas ir alkanas kaimynas pavydėdamas nenori mylėti turtingesnio ir laimingesnio kaimyną.

Toks nedėkingumas ir priešiskumas glūdi žmogaus prigimty. Gal tik dar didesni pergyvenimai galės žmogų paveikti ir pakeisti.

Šia proga prisiminiau televizijoje matytą veiklą, kuris vaizdavo vestuves. Sukviestos draugės darbininkės, sveikindamos laimingai ištekęsį bendradarbę, duodamos dovanas iš pavydo darė jai ir įvairius nemalonumus — įdurdavo, įsnybdavo, pašepdavo ir t. t. Juk panašiai tekdavo piktnintis ir dėl išartų ežių bylų, kurias keldavo vienas kitam mūsų kaimiečiai. Toks smulkmeniškumas. Kiekvienas stengiasi grobti daugiau sau.

L. Tolstojus labai gražiai aprašė, kiek žmogui tereikia žemės. Kalmukų stepės ties Volga veltui pasiūlydavo žemės, kiek apibėgsi iki saulės nusileidimo. Žmogaus nepasotinamas gobšumas nori turėti dar šį ir tą gabalą, dar ir aną pievą, o čia dar juozėmis derlingas, ir saulei leidžiantis žmogus pribėga visai bejėgis ir krinta negyvas. Ten jį ir užkasa.

Ir valstybių vairsas ne kartą yra buvęs tokių gobšų, nesveikų žmonių rankose, nes ir tarp žymių žmonių pasitaiko įvairiausių ligonių.

Štai epileptikai buvo Julius Cezaris, Ispanijos Karolis V, rusų caras Petras Didysis, Napoleonas, Mohamedas, rašytojas Byronas, Dostojevskis, Flaubert, Paganinis, Berlioz ir kt. Epileptiku palinkimas į prietarus ir šališkumą sunkina jų bendravimą su kitais žmonėmis.

Ir Rooseveltas, trečią ir ketvirtą terminą perrinktas, buvo ligonis ir nepajėgė apdairiai orientuotis įvairiais atvejais, pav., lengvai sutikdavo su daugeliu Stalino reikalavimų ir tuo prisidėjo prie imperialistinio komunizmo įsigalėjimo pasaulyje.

Ne visada JAV geros valios parama, ar ji būtų moralinė, pinigine ar kokiais politiniais veiksmais kitiem pareikšta išdavo į gerą. Dažnai dėl to būdavo kaltas Amerikos vadų ar visuomenės politinis naivumas bei ateities nenumatymas, žmonių ir tautų blogosios prigimtys pusės nepažinimas. Dėl to už tuos geruosius darbus kitos valstybės, pasikeitus jų nuotaikai ar reikalams, dažnai atsislygindavo tik pašalpa ar net nedraugiškais veiksmais ir žodžiais, — susidėjo su JAV priešais, amerikiečius keikė ir degino jų bibliotekas ir kitas kituose kraštuose įkurtas kultūrinės įstaigas.

Mat, kaip paskirų žmonių gyvenime, taip ir valstybių, šiame pasaulyje daug dažniau atsiliginama akmeniu už duoną, negu atvirščiai.

GREITA PAGALBA

Nenusimink, gausi pagalba. Vaistai, kurie buvo ilgai launami nuo reumatizmo, rankų, kojų nutirpimo ir skaudėjimo jau yra.

Tuoju sušyk šį skelbimą ir savo vardą su antrašle, ir mes atsiųsime vaistų išbandymui.

ROYAL PRODUCTS

North Sta., P.O. Box 9112
Newark 4, New Jersey

ATOSTOGOS ŽIEMĄ IR VASARĄ

BAHAMOS SALOJE

Gražus birželio mėnesio oras ištisus metus. Maudymosi baseinas. Čia pat balto smėlio paplūdimiai. Atskiras kambarys su vonia, galima naudotis virtuve.

Vienam asmeniui savaitei \$15, dviem — \$20. Atveža iš aerodromo ir nuveža į jį. Rezervuokite savaitei — rašykite:

Eleonora Baranauskienė, P. O. Box 84
Freeport, Grand Bahama Island

DOVANOS

už naujus skaitytojus

KIEKVIENAM Mūsų BICIULIUI, SURADUSIAM BENT VIENĄ NAUJĄ METINĮ "KEIEIVIO" SKAITYTOJĄ DUODAMA DOVANŲ K. BIELINIO KNYGA "TERORO IR VERGLIOS IMPERIJA SOVIETŲ RUSIJA", KURIOS PARDUODAMOJI KAINA \$2.50.

O KAS SURAS 3 NAUJUS METINIUS PRENUMERATORIUS ARBA PATS SUMOKĖS PIRMŲ 3 METŲ PRENUMERATĄ, TAS GAUS DOVANAI VIENĄ IS SIŲ KNYGŲ, KURIŲ PARDUODAMOJI KAINA \$5.50—\$6.00:

ST. KAIRIO "LIETUVA BUDO" ir "TAU, LIETUVA".

K. BIELINIO "DIENOJANT" ir "PENKTEJI METAI"

NEPRALEISKITE PROGOS NESUNKIAI GAUTI Veltui BRANGIĄ KNYGĄ IR KARTU SUSITPRINTI "KEIEIVIO". KAD JIS GALĖTŲ DRĄSAI KELIAUTI IR Į SEPTINTĄJĄ DEŠIMTĮ ŽENGĖS

LAIKRAŠTIS VISŲ IR VISIEMS —

Nepriklausoma LIETUVA

kas savaitę duoda politines, kultūrinės ir visuomenines apžvalgas, mokslo žinias, modernų sveikatos skyrių, kino naujienas, bėgamąją lietuviškąją kroniką, geriausias romanas, vaizduojančius gyvenimą Lietuvoje, labai daug aktualių iliustracijų ir t. t. Laikraštį apsimoka prenumeruoti.

Naujiems prenumeratoriams visus metus laikraštis siunčiamas už pusę kainos, kuri Amerikoje kaštuoja \$5.50.

Adresas:

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA
7722 George Street, LaSalle—Montreal, Canada.

SUSIVIENIJIMAS

LIETUVIŲ

AMERIKOJE

SLA

SLA—jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILIJONUS dolerių nariams.

SLA—didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA— jau turi daugiau, kaip tris su puse milono dolerių kapitalą, tad jo apdrauda tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10.000.00.

SLA—jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA—duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudos tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA—AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuvių klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudos mokeskis \$2.00 į metus.

SLA—kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America

307 West 36th Street, New York, N.Y. 10001

Vietinės žinios

Renkasi Kultūros Klubas

Ši šeštadienį, rugsėjo 24 d. 7:30 val. vak. Tarptautinio Instituto patalpose (287 Commonwealth Ave.) bus pirmasis šį rudenį Lietuvių Kultūros Klubas susirinkimas, kuriame **Vincas Rastenis** skaitys paskaitą: "Pat-riotizmo kryžkelės".

Po paskaitos kvatė i laisvi pasnkesiai.

Visi kviečiami dalyvauti. Siemet klubui vadovauja Beatričė Kerbelienė.

Artimieji parengimai

Spalio 1 d. bus Skautų Tėvų Komiteto rudens balius, spalio 2 d. Balso metinis banketas, kurio globėju šie met sutiko būti kleb. kun. A. Baltrušūnas, ir spalio 7 d. Laisvės Varpo metinis koncertas.

Lituanistinei mokyklai paremti balius bus lapkričio 13 d.

Visi jie bus So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos sa-leje.

Adv. M. L. Šveikauskienė

So. Bostone šeštadieniais. Kaip aną kartą pranešė-me, nuo rugsėjo 17 d. savo klientų South Bostone pato-gumui advokatė Marija L. Šveikauskienė bus šeštadie-niais nuo 1-mos iki 3-čios valandos popiet South Bos-tone. John J. Williams In-surance Agency, 399 Broad-way, netoli Lietuvių Piliečių Draugijos, kitoje gatvės pu-sėje.

Dalyvavo pavergtųjų delegacijos posėdyje

Keleivio redaktorius J. Sonda rugsėjo 16 d. dalyva-vo Lietuvos Delegacijos Pa-vergtųjų Europos Tautų Sei-no posėdy New Yorke. ...

Serga inž. A. Čaplikas

Inž. Aleksandras Čapli-kas atsigulė operacijos Vete-ranų administracijos ligo-ninėje (150 So. Huntington Ave., Jamaica Plain), kur jam teks pabūti gal porą mėnesių Linkime kuo greičiau pasveikti.

Edwardas McCormackas, de-mokratas, nominuotas Mass. gubernatorium. Lapkričio rinkimuose jis varžysis su dabartiniu gen. prokuroru Edwardu Brookku, respublikonu.

McCormackas laimėjo

Dei gubernatoriaus nomi-nacijos tesivaržė demo-kratai: Edwardas McCor-mackas, kuris gavo 342,045, ir O'Donnell, gavęs 279,121 balsą.

Respublikonai teturėjo vieng kandidatą — dabarti-nį gubernatorių Volpę, su kuriuo lapkričio mėnesį varžysis McCormackas. Atro-do, kad varžytynės bus sun-kios.

I senatorius nominuotas Peabody, gavęs 321,035 bal-sus. Antras rimtas kandida-tas buvo majoras Collins, bet jis tegavo 265,213 balsų. Peabody varžysis su respub-likonu Brookku.

I vicegubernatorius nomi-nuotas McGuire, jo varžo-vas respublikonas Sargent.

I gen. prokurorus — Bel-lotti, gavęs 349,371 balsą. pralaimėjo buvęs gubern-a-torius Fureolo ir DeGiac-o-mo. Respublikonų kandida-tas yra Richardsonas.

Valstybės sekretorium y-ra nominuotas White, o res-

Endicott Peabody, demokratas, nominuotas senatorium. Lap-kričio rinkimuose jis varžysis su dabartiniu gen. prokuroru Edwardu Brookku, respublikonu.

publikonų — Trudel, izdi-ninku — Crane, respubliko-nų Fernandez, i kontrole-rius — Buzko, o respubliko-nų — Buckley.

Pelno liko \$1186

So. Bostono Lietuvių Pil-Dr-jos mėnesiniame susirin-kime rugsėjo 15 d. fin. sek. Druzdis pranešė, kad per rugpičio mėnesį pajamų buvo \$8050 ir kad pelno li-ko \$1186.

Pagerbtas miręs narys Kazimieras Zabitis ir priim-ti du nauji nariai.

Kadangi nebuvo nei pir-mininko, nei vicepirminin-ko, tai susirinkimui vadova-vo direktorius E. Ketvirtis.

Viešnia iš Floridos

Praeitą trečiadienį mus aplankė Julija Styles, žymi Miami, Fla., lietuvių veikė-ja. Ji jau porą mėnesių lan-ko Atlanto pakrasty gyve-nančius gimines, draugus ir pažistamus. Tuo tikslu ji bu-vo užsukusi ir į Bostoną. At-vykusi į mūsų įstaigą, ji už-sakė Keleivį dovanų savo kaimynui. Viešnia į Floridą žada grįžti apie spalio mė-nesį.

Nuoširdus kvietimas

Jau buvo Keleivų skelb-ta, kad spalio 2 d. Lietuvių Piliečių Dr-jos salėje Balfas ruošia metinį banketą. Šiuo gi tarpu Balso valdyba ma-loniam kviečia visus į tą ban-ketą atsilankyti ir tuo pa-remti Balso kilnų tikslą.

Cia nėra reikalo aiškinti to tikslo svarbos. Iš Balso centro dažnų informacijų spaudoje matome, kiek jis per eilę metų yra ištiesęs pa-galbos ranką ligos ištiktiems ar didesnin skurdan pateku-siems tautiečiams. Ne vie-nas tos pagalbos susilaukė ir mūsų gyventu laiku Vokiet-i-joje. Ten ir šiandien yra rei-kalingų materialinės para-mos. Daug yra vargstančių tautiečių Lenkijoje. O ką bekalbėti apie Lietuvoje gy-venančius ir į Sibiro taigas ištremtus. Kiek ten yra iš-kankintų ir visiškai paliegu-sių, reikalingų pagalbos Bet, deja, Balfas negali jų visų aprūpinti. Teisgali tik nedidelį jų procentą paguos-ti ir paremti.

Jei visi tautiečiai tą pa-galbos reikalą nuoširdžiai pajaustų ir savo nors ir ne-didele auka prie jo prisidė-tų, Balfas žymiai daugiau varguolių skausmingų asarų nubrauktų.

Tiesa, daugelis nemažai aukoja įvairiems labdaros reikalams bei kitiems ge-riems tikslams. Bet, būda-mas gerų intencijų, jei dar doliu kitu palengvins sa-vo kišenę, nepasijus labai save nuskriaudęs. Šiam tiks-lui skirta auka tikrai suteiks ir aukotojui dvasinio pasi-tenkinimo, nes alkaną pape-nėti ir nuoga apdengti yra didžiausia dorybė.

Balso valdyba

Auka Balfui

Inž. dr. J. Gimbutas per Keleivį Balfui aukuoja \$5.

PARDUODAMAS NAMAS SOUTH BOSTONE

8 kambarių
Alyvos šildymas
Naujai atremontuotas
Prašoma \$12,500
Skambinti tel. AN 8-3386

REIKIA BARTENDERIO

South Bostono Lietuvių Pilie-čių Draugijos barui reikalingas pardavėjas-bartenderis.
Pastovus darbas, neblogas at-lyginimas.
Kreiptis bet kuriuo laiku te-lefonu AN 8-9058.

Išnuomojams 5 kambarių bu-tas su visais įrengimais 102 Emerson St., II aukšte.
Kreiptis bet kuriuo laiku ten pat į pirmą aukštą.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

IVAIRIAUSIAS DOVANAS

siunčia betarpiškai

IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ

ir kitus Rusijos okupuotus kraštus

Pristatymas greitas ir garantuotas

Atidaryta darbo dienomis nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

o šeštadieniais nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.

327 W. Broadway, So. Boston, Mass. 02127

Tel. 268-0068

Vedėjas J. Vaičaitis

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

174 Millbury Street WORCESTER, MASS.

Tel. SW 8-2868

yra vienintelė oficiali įstai-ga Worcester, kuri siunčia siuntinius tiesiog iš Worces-terio į Lietuvą ir kitas Rusi-jos valdomas sritis. Cia kal-bama lietuviškai, patarnau-jama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai nuveina greitai ir tvarkingai.

Cia galima gauti įvairiau-sių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis.

Vedėja B. Sviklienė

Apsidrausk NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ

Draudžiame nuo polio, viso-kių kitokių ligų ir nuo nelai-mių (ugnis, audra ir kt.) ... Visa insurance reikalais kreiptis:

BRONIS KONTRIM

Justice of the Peace—Constable
598 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.
Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2483

Dažau ir Taisau

Namus iš lauko ir viduje. Lįdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.

JONAS STARINSKAS
220 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CO 5-5854

LAISVĖS VARPAS

NAUJOSIOS ANGLIJOS LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA

Sekmdieniais 8-9 val. ryte FM Bangomis 105.7 megaciklu iš WKOX, Framingham, Mass.

VEDEJAS—P. VIŠČINIS

173 Arthur St.
BROCKTON 18, MASS.
Tel. JUniper 6-7209

The Apothecary

LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINE

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų re-ceptus ir-turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikit į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

382 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekm.

Ketvirtis & Co. JEWELERS

Laikrodžiai-Deimantai Papuošalai

Elektros Prietaisai

Rūpestingai taisome laikrodžius žiedus, papuošalus

379 W. BROADWAY SOUTH BOSTON

Tel AN 8-4649

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder

49 Church Street
E. Milton, Mass.

Atlieku visus pataisymo, remon-to ir projektavimo darbus iš lau-ko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biiznio pastatų, pagal Jūsų reika-lavimą. Šaukite visados iki 9 va-landų vakaro.

Telefonas: 698-8675

Televizija ir radiją

Taslo Gerai ir Pigiai

JONAS ŽILINSKAS
629 E. Sixth Street
South Boston

Tel. AN 8-6645

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

IPEDINIS OPTOMETRISTAS

Valandos: nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak. Vakaraš iš anksto susitarus

447 BROADWAY South Boston, Mass

Dr. Amelia E. Roda

OPTOMETRISTE

Valandos: nuo 10 ryto iki 6 vakaro Trečiadieniais—uždara

445 BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

RADIO PROGRAMA

Seniausią Lietuvių Radijo Programą Naujojo Anglijoje iš stoties WLYN, 1360 ki-lociklų ir iš stoties FM, 101.7 mc., veikia sekmdie-niais nuo 1 iki 1:30 val. die-ną.

Perduodama: Vėliausių pasaulinių žinių santrauka r komentarai, muzika, dai-nos ir Magdutes pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dova-nų krautuvę, 502 E. Broad-pay, So. Bostone. Telefo-nas AN 8-0489. Ten gauna-mas ir Keleivis.

Dr. J. C. Landžius (Seymour)

Lietuvius Gydytojas ir Chirurgas X RAY

taipgi pritaiko akinius

534 Broadway,
So. Boston, Mass.

VALANDOS nuo 2 iki 6 p.p.

TEL. AN 8-2712

Namai ir ūkis:
287 Concord Rd., Billerica, Mass.
TEL. MO 3-2948

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

321 County Club Rd.
Newton Centre, Mass. 02159

Tel. 332-2645

Flood Square Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA

628 EAST BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

TELEFONAS AN 8-4148

Benjamin Moore Dažai Popierius Sienuose Stiklas Langams

Visokie reikmenys namams Reikmenys plumbieriams Visokie geležies daiktai

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

VIENTELĖ LIETUVIŠKA KELIONIŲ ĮSTAIGA NAUJOJO ANGLIJOJ, atstovaujanti visoms iektuvų linijoms. Ruošdamesi praleisti atostogas Floridoj, Caribbean salose, Europoj ar tik aplankyti bičiulį, gyvenantį tolimesnėj vietoj, kreipkitės asmeniškai, telefonu ar paštu susisiekimą priemonių ir viešbučių užsaky-mo reikalu.

VISI PATARNAVIMAI SUTEIKIAMI GREITAI IR BE PAPIL-DOMO MOKESCIO. Tą patį mokėsite pas mus ir sutaupsite laiką. Užsakius iš toliau, kelionės bilietai bus jums prisijunčiami paštu.

KARTU YRA

Globe Parcel Service, Inc.

IR PODAROGIFTS SKYRIUS,

per kurį galite išsiųsti savo giminėms pinigų, siuntinius ir užsa-kyti rusiškų prekių.

IVAIRIAS MEDZIAGAS, ODAŠ, SKARYTES, MEGZTINIUS ir kt. galima pirkti SAVIKAINA mūsų įstaigoje.

Prašykite papildomų informacijų ir nemokamų kainoraščių—katalogų.

ISTAIGA LIETUVIŠKA, kreipkitės lietuviškai. Tiek kelionių, tiek siuntinių reikalu BŪSITE MALONIAI IR SĄŽININGAI APTARNAUTI.

Istaiga atdara: kasdien nuo 9 val. iki 5 val. v. ketvirtadieniais nuo 9 val. iki 7 val. v. šeštadieniais nuo 8 val. iki 12 val. dn.

Adresas: 390 West Broadway, South Boston, Mass. 02127
Telefonas: ANdrew 8-8764

Vedėja: Aldona Adomonis

Taupyti \$\$\$ padeda FORTUNA FUEL CO.

- 24 valandų VELTUI alyvos burnerio aptarnavimas
- VELTUI krosnies ir burnerio išvalymas
- Automatinis alyvos, iliejimas
- Nuolaida, mokant grynais už burnerį
- Vamzdžių įvedimas ir taisymas
- Pilnos šildymo sistemos — RADIATORIAI — VANDENS ŠILDYMAS — KROSNYS — BOILERIAI ir BURNERIAI įrengiami pigia kaina
- 24 VALANDŲ TARNYBA
- Naktimis — Sekmdieniais — Šventadieniais

Skambinkite: GE 6-1204

FORTUNA FUEL CO.

487 WASHINGTON ST.

DORCHESTER, PRIE CODMAN AIKSTĖS

FORDAS

MES PARDUODAME PIGIAU IR REMONTUOJAME GERIAU

Didžiausias visų Fordo gaminių pasirinkimas
Atvykite pažiūrėti — sutaupyti — pirkti Patvirtinta agentūra

Pardavimas — Remontas — Nuomavimas
MUSTANG * THUNDERBIRD * FALCON * FAIRLANE
FORD TRUCKS

VISOKS REMONTAS—DALYS

24 VAL. MAŠINŲ VILKIMAS

KAROSERIJOS REMONTŲ DIRBTUVĖ (BODY SHOP)

Didelis A-1 vartotų masinių pasirinkimas žemiausia kaina

Norėdami talkos, perkant naują ar vartotą mašiną su nuolaida bei mašiną remontuojant, kreipkitės į

LONGINĄ IZBICKĄ

dienomis: 327-1000 vakarais: 327-8076

1716 CENTRE ST. WEST ROXBURY

327-1000

COVENEY FORD Sales Inc.